

If not delivered, return to:
"GLASILO"
 6117 St. Clair Ave.
 CLEVELAND, O.
 The largest Slovenian
 Weekly in the United States
 of America.
 Sworn Circulation 18,900
 Issued Every Tuesday
 Terms of Subscription:
 For Members Yearly.....\$0.84
 For Nonmembers.....\$1.60
 Foreign Countries.....\$3.00
 Telephone: Randolph 3912

Najveći slovenski rednik
 v Zdrženih Državah
 Izhaja vsak torek
 Ima 18,900 naročnikov
 Naročnina:
 Za člana, na leto.....\$0.84
 Za nečlane.....\$1.60
 Za inozemstvo.....\$3.00
 NASLOV
 uredništva in upravnništva:
 6117 St. Clair Ave.
 Cleveland, O.
 Telefon: Randolph 3912

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.
 CLEVELAND, O., 6. NOVEMBRA (NOVEMBER), 1928.
 Stev. 45. — No. 45. Leto XIV. — Vol. XIV.

VAŽNA 10-LETNICA

11. NOVEMBRA OBHAJAMO 10-LETNICO PREMIRJA

11. november leta 1918 je gotovo še vsakemu v živem spominu, ko smo z nepopisnim veseljem čuli vest, da je svetovna vojna končana in vsled česar smo ta zgodovinski dan tudi na primeren način obhajali. Od tedaj bo prihodnje nedeljo poteklo že deset let. Kakor po celem širnem svetu, tako bo ta dan tudi Amerika na lep način proslavila. V ta namen je izdal predsednik Coolidge uradno proklamacijo, ki se glasi sledeče:

"S tem določam, da naj se dne 11. novembra, povodom desetletnice premirja obesi zastavo Združenih držav na vsa državna poslopja. aŽeno prosim naše ljudstvo širom držav, da ta dan na primeren način obhaja v šolah, cerkvah in v drugih primernih prostorih. Ta dan se spominjamo naših in vseh drugih v minuli vojni padlih žrtev. Tako bodimo tudi Bogu hvaležni za mir ter upajmo in želimo, da bi naši prijateljski odnosi s drugimi narodi ostali vedno trajni."

Kakor znano, se je svetovna vojna pričela dne 1. avgusta 1914 vsled znanega umora v Sarajevu. Centralni zavezniki: Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija so hoteli postati gospodarji Evrope. Tej četvorici je zatem napovedalo 27 raznih držav, ozir. narodov vojno, ki je trajala štiri leta, 3 mesece in 11 dni. Združene države ameriške so stopile v vojno dne 6. aprila 1917. V tej vojni je bilo do dneva premirja (11. nov. 1918) ubitih nad osem milijonov ljudi, skupni vojni stroški so pa do tedaj znašali nad 200 milijard dolarjev.

Prihodnjo nedeljo, dne 11. novembra bo torej zopet nastopil važen spominski dan ne le samo za Ameriko, ampak za ves svet. To bo desetletnica odkar se je prenehalo s krvavim klanjem v zadnji svetovni vojni. Marsikdo izmed naših dragih je postal žrtev tega klanja. Padel je junška smrti na bojnem polju za svojo domovino in ohranitev miru ter svobode. Spominjajmo se torej vseh teh junakov, tako tudi drugih in jim zakličimo: Večna Vam slava in najblajši spomin!

ČLANSTVU NAŠIH CLEVELANDSKIH DRUŠTEV

Ne pozabite, da se vrši dne 10. novembra v Grdinovi dvorani Martinov večer! Dve godbi. Vstopnina 50 centov. Ples in prosti lunch.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Sobrat A. Cerar (Sear), Aurora, Minn. — Vaši želji je nemogoče ustreči, da bi samo za vas tiskali Glasilo na osmih straneh v angleškem jeziku. Žadnja konvencija je določila za angleški del samo eno (sedmo) stran.
 Tajnica društva št. 170, Chicago, Ill. — Naznanilo glede srečanja kake stvari ali zvebe nam poštna postava ne dovoljuje, to smo že večkrat omenili.

CLEVELANDSKE VESTI

Dne 28. oktobra je umrl rojak Anton Špehek, v bolnici, kamor je bil prepeljan pred par dnevi, ko je zbolel za pljučnico. Ranjki je bil zdrav še zadnje dni. Star je bil 51 let, član društev Maccabees, Ložka Dolina in Srca Jezusovega. Doma je bil iz Loža, in je bival 29 let v Ameriki. Tu zapuša soprogo Terezijo, hčere Rozalijo in Mimie ter dva sina, Antona in Charles ter brata Ivana. Slednji se nahaja v ameriški vojaški službi, in se zadnjih par let ni slišalo, kje biva. Počivaj v miru, preostali sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

—V ponedeljek 29. oktobra zjutraj je preminul po kratki bolezni Frank Okoren, 7108 St. Clair Ave. Tu zapuša žalujejo soprogo, dve hčerki, sina, dva brata, dve sestre in več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Zamostec, fara Sodražica, kjer zapuša očeta in brata. Tu je bival 25 let. Bil je član društva Maccabees, št. 1288. Pridetnim naše globoko sožalje, ranjkemu pa naj bo ohranjen blag spomin.

—Dne 2. novembra ob 6. uri zjutraj je umrl Anton Perko, 1436 E. 52nd St., star 30 let, samec, sin Ignaca in Ane Perko. Bolehal je nekaj mesecev. Tu zapuša mater, pet bratov, Jimmy, Joseph, Frank, John in Edward ter dve sestri, Mary Sedmak, in Anna, ki se nahaja v vseučilišču v Milwaukee, Wis. Naj bo ranjkemu ohranjen blag spomin, preostali sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

—Po nagli bolezni je nepričakovano preminula v Chicagu tudi v Clevelandu dobro poznana Josephine Vodnik, stara okoli 40 let. Tu zapuša brata Ernesta, sestro Bibi Zupanc, v starem kraju pa dve sestri, Marijo, poročeno Radin, ter Antonijo, poročeno Kompare. Bila je doma iz Ponikev pri Trebnjem na Dolenjskem ter je bivala v Ameriki dolgo vrsto let. Bodi ji ohranjen blag spomin, sorodnikom pa naše sožalje!

—"Poslednjega moža" bo videl poslednji Slovenec in Slovinka, ako se vdeležijo igre "Poslednji mož," ki jo priredi društvo Triglav na Martinovo nedeljo 11. novembra v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave.

—Naša umetnica, koncertna pevka ga. Pavla Lovšetova je gost znane gostoljubne slovenske družine Mr. in Mrs. Josip Plevnik na 811 E. 185th St.

—Mr. Anton Mervar, poznani trgovec muzikalij, 6919 St. Clair Ave., se je dne 1. novembra srečno in zdrav vrnil iz obiska iz stare domovine. Pravi, da se je fino zabaval na obisku v domačem kraju, kakor tudi, da se je prav dobro imel na poti tja in nazaj. Dobrodošel zopet v našo naselbino.
 —Mr. Ludvik Medveshek, tajnik Slovenskega Narodnega Doma se sedaj nahaja na domu 1055 Addison Rd. Počuti se precej boljše in so bolečine v glavi že skoraj izginile. Nogo ima seveda še vedno v mavcu in bo še več tednov trajalo, predno mu bodo odstranili. Njegovi prijatelji lahko obiščejo, posebno, kateri imajo v uradnih

MISIJON V BARBERTONU

Za vse barbertonske Slovence je gotovo pozornosti vredna novica, da se bo v cerkvi njih naselbine začel sv. misijon v nedeljo dne 11. novembra, zaključek bo naslednjo nedeljo zvečer, dne 18. novembra. Misijon bo vodil znani frančiškanski pridigar in misijonar, Pater Odilo Hajnšek.

Clani in članice K. S. K. Jednote ste pač vabljeni, da se pridno udeležujete te pobožnosti kakor se katoliškim možem in ženam spodobi. Ne samo to, spodobilo bi se tudi sosedu in znanca-rojake nagovoriti, da pridejo h govorom. Misijon je ravno čas za študiranje tega kočljivega vprašanja o verskih resnicah in njih pomenu za življenje, čas pa tudi za resne sklepe glede praktičnega vpliva teh resnic na naše življenje, ako jih enkrat za resnico spoznamo in prijmemo.

Glavne točke misijonskega sporeda bodo sledeče: Otvoritveni obredi in uvodna misijonska pridiga s sv. mašo v nedeljo zjutraj, 11. novembra ob osmih. Stanovski govori, v torek zvečer za žene, v sredo zvečer za dekleta, v četrtek zvečer za moške, v petek zvečer za fantove. Spovedovanje se začne v torek zvečer. Prosi se vse, ki le morejo, naj se poslužijo priloženosti za spoved pred soboto, da ne bo takrat nepričljivo ljudem radi morebitnega pomanjkanja duhovniške pomoči. To tako na kratko, podrobnosti pa bodo oznanjene od dneva do dneva v cerkvi med sv. misijonom.

Torej še enkrat: vabljeni ste vsi Slovenci in Slovenke iz Barbertona, Akrona, Kenmora, Snydertowna, Shermana in bližnje okolice. Nič se ni treba ozirati na to ali ste do sedaj hodili v cerkev ali ne. Vsak je dobro došel. Nihče nima pravice kritizirati druge. Med misijonom ima vsak gledati samo sam nase. In kdor hoče to vestno narediti, bo imel dosti za očistiti pred lastnim pragom. Pri kolektah se tudi ne bo nikogar sililo in nadlegovalo. Samo pridite kot inteligentni možje in žene poslušajte, kaj se bo vse povedalo; malo prevdarite, kar boste slišali, pa vas bo vesel. Bog in pridigar in župnik ter vsi pametni in trezni ljudje, na druge se pa ozirajte ni treba.

Rev. A. Bömbach, župnik.

zadevah kake opravke.

—Minuli petek zvečer okrog 11. ure se je pripetila huda razstrelba v Jordanovi tovarni avtomobilov na E. 152nd St., in sicer v oddelku za enameliranje, vsled česar je bil en delavec na mestu ubit, šest pa delavcev ranjenih vsled opeklin. Mrtev je 52-letni H. H. Clunk iz 2158 Prospect Ave. Med hudo poškodovanimi se nahajata tudi dva Slovenci in sicer Andrej Križmančič, star 46 let, stanujoč na 16307 Trafalgar Ave., zelo marljiv knjižničar Slovenske Narodne Čitalnice v Clevelandu in blaginjak Jugoslovanske Matice, in 46-letni Josip Kezele z 727 E. 160th St. Ranjence so kmalu zatem prepeljali na Emergency kliniko na 152. cesti.

DRUŠTVENA SLAVNOST

RAZVITJE ZASTAVE DRUŠTVA ST. 226

Šele devet mesecev staro društvo Kristusa Kralja št. 226 v Clevelandu, O., ozir. najmlajše društvo naše Jednote širom Unije je obhajalo predzadnjo nedeljo, dne 28. okt. svoj veliki dan in kot tako doseglo svoj rekord.

Ustanovljeno je bilo 22. jan. t. l. s 17 člani, danes jih pa šteje že nad 100 v obeh oddelkih. Tako se je tudi zavzelo, da si hoče nabaviti svojo društveno zastavo in isto razviti na praznik svojega društvenega patrona.

Slavnost se je pričela z veliko povorko v cerkev sv. Vida dop. ob 10:15 uri; te parade se je udeležilo 24 različnih društev z 16 zastavami tako, da tako sijajne parade že dolgo ne pomnimo na našem St. Clairju. Na čelu iste je pa godba "Bled" proizvajala lepe komade.

Botra in botre zastave br. Jim Slapnik, njegova soproga in br. Josip Jemc ter njegova soproga so se vozili v lepo ozaljšanih avtih v častnem spremstvu tovarišev in tovarišic. Isti so bili: John Zalaznik, Jos. Močnik, Ed. Bradač, Anton Baraga, Josip Repar, Josip Krajc, Hermina Jančigar, Maimie Augustin, Karolina Avsec, Josie Drobnič, Augusta Zalaznik in Josie Kos.

Ameriško in društveno zastavo je blagoslovil Rev. M. Jager in zatem daroval peto sv. mašo. Med isto je imel Rev. Jager krasno pridigo o Kristusu Kralju, naši pravi domovini — nebesih in o katol. društvih. Društvo, ki ima najlepše ime za predstavnika svojega patrona, bo gotovo z njegovo pomočjo napredovalo.

Po cerkvenem opravilu je parada krenila po bližnjih ulicah nazaj v Knausovo dvorano, kjer se je okrog 12:30 pričel z nadaljevanjem slavnosti z lepim sporedom: godbo, deklaracijami in navdušenimi govori. Razne točke so deklamirali sledeči: John Zalaznik "Slika Kristusa Kralja", Miss Olga Valentič "Pozdrav gostom", Miss M. Augustin "Naši zastavi" in Miss Josie Kos "Gl. predsedniku v pozdrav". Kot predsedovatelj te slavnosti je bil gl. ustanovnik in tajnik tega društva br. Jos. Grdina.

Slavnostni govor je imel gl. predsednik KSKJ br. A. Grdina; govorila sta tudi navzoče gl. uradnika br. J. Zulich in br. Iv. Zupan.

Izmed 24 navzočih zastopnikov povabljenih društev sta žela največ aplavza br. Jos. Lekšan in sestra A. Beg iz Barbertona, O., uradnika dr. št. 110 in 111. Barberton se je namreč te slavnosti udeležil v lepem številu, okrog 70 članov (ic) je došlo semkaj z velikim busom pod vodstvom br. Lekšana; društvo sv. C. in M. št. 101 iz Loraina, O. je bilo zastopano po društv. odboru.

Zunanjim gostom je društvo serviralo okusno kosilo.

Po dovršeni slavnosti ob 3 uri se je razvila domača zabava, zvečer se je pa vršil sijajen

ZADEVA JED. DOMA

V zadnji številki Glasila je bila na prvi strani priobčena primerna notica glavne predsednika v zadevi našega Jednotinega doma ali Jednotine hiše v Jolietu, Ill. Zaeno je brat glavni predsednik obljubil za danes svoje bolj obširno pojasnilo in poročilo, katero pri našamo s sliko (načrtom, obrisom) vred na tretji strani te izdaje. Opis in obris nam kaže, da v koliko bi imel biti Jednotin dom znotraj s sobami prenovljen in z varnostno shrambo (vault) dozidan. Vse to je pričebeno z namenom, da se oni člani in članice, ki Jednotinega doma še niso videli, vsaj nekoliko seznanijo z njim, in da več potem slediti razmotirvanju, ker se o tem še vedno govori in piše. In ker se je zadnje čase pojavila nasprotnost radi lege ali mesta, kje danaj stoji varnostna shramba (vault), je to pojasnilo važno za vse one, ki se za stvar zanimajo, da vedo, kako se bo Jednotin dom nahajal, ko bo predelan po sklepu zadnje konvencije in po načrtu brata glavnega predsednika.

KONCERTI ANT. ŠUBELJA

Baritonist Anton Šubelj bo v novembru in decembru imel serijo koncertov po raznih naselbinah kot sledi:

Dne 11. nov. zvečer Sheboygan, Wis., 18. nov. zvečer v Chisholm, Minn., 25. nov. zvečer Duluth, Minn., 16. decembra zvečer v Pueblo, Colo.

Robert Lansing umri.

Washington, 30. okt. Danes popoldne je tukaj umrl Robert Lansing, bivši državni tajnik pod administracijo pok. predsednika Wilsona, koji urad je opravljal tekom minule svetovne vojne. Pokojnik je dosegel starost 64 let. Ob njegovi smrti postelji je stala njegova soproga Mrs. Lansing in dve sestre. Zdravniki so dognali, da je Lansing podlegel vsled srčne kapi.

Kakor znano, je Lansing nastopil urad državnega tajnika po resignaciji Wm. J. Bryana. Tekom vojne je vedno vestno opravljal svojo težavno službo, osobito med časom, ko je predsednik Wilson zbolel. Baš tedaj je Lansing na svojo roko sklical kabinetno zborovanje, vsled česar se je Wilsonu zameril in nato tudi on odstopil.

Pokojni R. Lansing je bil ameriškim Jugoslovanom zelo naklonjen. Dne 4. julija 1917 se je dal celo slikati z odborniki tedanje Jugoslovanske Narodne Zveze pri neki slavnosti v Washingtonu.

banket ob nepričakovani veliki udeležbi.

Društvo Kr. Kralja je na ta svoj veliki in tako lepo uspešan dan lahko ponosno ter ga bo gotovo za vedno ohranilo v prijetnem spominu.

Važno: Vsi člani tega društva so vabljeni na sejo v sredo večer, dne 7. novembra.

OBSOJENA MORILKA

PRVA SLOVENKA POD GILJOTINO

Pariz, 14. okt. — V vsej Franciji kakor tudi v Jugoslaviji je lani vzbudil nenavadno senzacijo umor male Parižanke, 14-letne Karmen Bournilouxove, ki jo je dne 2. julija v bouleskem gaju pri Parizu umorila Slovenka Pepca Kurešova. Minuli teden je končno prišla Pepca Kurešova pred poroto in je bilo obsojena na smrt. Čim bo višja inštanca potrdila smrtno obsodbo, se bo glava prve Slovenke strkljala pod giljotino.

Neki sprehajalec je našel lani 2. julija popoldne v bouleskem gaju, znanem pariškem šetališču, truplo deklice, ki je ležalo v jarku pokrito s praprotoj. Poklical je stražnika, s katerim sta takoj začela delati poskuse za umetnim dihanjem, da bi revico oživila. Zaman, dekletce je bilo mrtvo, zadavljeno. Policijski komisar iz Auteuilla je nemudoma uvel del preisktvo.

Naslednji dan okoli poldne je prišel trgovec Bournilloux, stanujoč v ulici Montguell 24. na policijo in javil, da je neznan kam izginila njegova 14-letna hčerka Karmen. On in njegova žena, ki sta oba zaposlena čez dan v trgovini, sta puščala dekletce vedno doma in sta bila silno začudena, ko je prejšnji večer ob vrnitvi nista več našla in je obenem tudi izginila iz omare vsota 3000 frankov. Hišnica jima je povedala, da je bila dopoldne prišla neka mlada svetolasa ženska in kmalu nato odvedla deklico za roko iz hiše.

Dva dni pozneje, torej 5. julija, je policija že vlovila ono mlado svetolaso žensko, ki jo je več pri usodnega dopoldne videlo z malo Karmen. Aretiranka je stanovala v vasi Plesy-Bouchard v okolici Pariz v skupnem gospodarstvu s svojim prijateljem, ki pošilja zelenjavo na pariški trg in ima v bližini velikih tržnic pisarno. Policija niti ni bila presenečena nad aretacijo te sumljivke ki je imela že večkrat opravka na policijski direkciji. Aretiranka je najprvo izjavila, da je Julka Ižec, doma iz Moškancv v Jugoslaviji in da je Srbinja. Policija je njene izjave seveda takoj zavrnila in ji v albumu zločincev dokazala, da je bila pod imenom Pepca Kureš že večkrat kaznovana in izgnana iz Pariza.

Tudi orožništvo v Moškancih je o njej izvršilo vse potrebne poizvedbe in jih poslalo preiskovalnim organom v Pariz. Po celih 13 mesecih je končno preiskava dozorela. Energično je zločinka Pepca tajila, da bi bila umorila malo Karmen, toda priznala je, da je bila usodnega dne dopoldne pri njej na domu. Začela se je zapletati v protislovja in ko je bila končno konfrontirana s hišnico in dvema sosedoma, ki sta osumljenko videla v družbi male Karmen, so jo vsi trije s sigurnostjo spoznali.

Na podlagi nepobitnih indicij in množice dokazov, da je Pepca Kureševa izvršila tatvi-

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Smrtna kosa. Dne 16. oktobra je v Radovljici na Gorenjskem lepo pripravljena v Gosposdu mirno zaspala splošno znana gospa Minka Hrašovec, rojena Homann v 59. letu starosti. Po svoji materi-vdovi je leta 1909 prevzela obsežno posestvo ter staro, ugledno trgovino in vse samostojno vodila do smrti. Poročena je bila z Izidorom Hrašovcem, sinom v Gradcu umrlega okrajnega sodnika in zavednega Slovenca dr. Franca Hrašovca. Svetovna vojna je pa porušila srečno zakonsko zvezo: soproj Izidor je padel kot podpolkovnik 17. pešpolka v hudi bitki pri Premislanih dne 31. avgusta, 1914. Tedaj je bil tudi povzdignjen rod Hrašovec v plemstvo z nazivom Homannsgilt. Neutolazna žena po bridki izgubi moža, se je popolnoma posvetila domu in zlasti skrbni negi bolehnega sina-edina Francija, ki je pa tudi letos v aprilu podlegel srčni hibi. Vsi ti udarci so zlomili njeno sicer močno naravo. Ko je skrbela edino le za sina, je pozabila nase in tako je bilo mogoče, da se je prikrita bolezen smrtonosno razvila. Od bližnjega sorodstva zapuša v Gradcu živčega, bivšega trgovca v Radovljici, brata Otona s sinom zdravnikom enakega imena in brata dr. Alojzija, odvetnika na Dunaju. — Umrl je 17. oktobra na Vačah v visoki starosti 79 let znani trgovec in posestnik ter bivši župan Anton Mrva. — V Logatcu je umrl železničar Franc Gorjanc. — V Ljubljani je preminul 44-letni Srečko Gruber, uradnik finančne prokurature. — V Trzinu pri Mokronogu je umrla trgovčeva vdova Marija Prijatelj.

Operni tenorist Šimenc je nastavljen za leto 1928-1929 na belgrajski operi in je že nastopil kot prvi tenor v operi "Tosca."

Srečen dedič. Zelo prijetno presenečenje je doživel te dni okrajni glavar v Karlovcu dr. Konrad Lipnjak, oče številne družine. Dobil je od ameriškega konzulata v Zagrebu sporočilo, da mu je stric v Ameriki zapustil štiri milijone dinarjev Vest o bogati dedščini se je naglo razširila po mestu in kmalu je prišlo na okrajno glavarstvo mnogo ljudi, ki so srečnemu dediču čestitali.

Jugoslovan iz Amerike izginil na Dunaju. Že meseca julija je prišel na Dunaj Franjo Jokiš, ameriški izseljenec iz Slatine v Slavoniji, ki se je po devetletnem bivanju v Ameriki hotel vrniti v domovino. Svojo prtljago je pustil v železniški garderobi na Dunaju, ni pa prišel več ponjo. To je postalo oblastem sumljivjo in so odprle njegov kovček ter našle njegove listine, čekovni zvezek, fotografije in pisma iz Slatine in Djakova. Kam je Jokiš izginil, je zavito še v skrivnost in je zelo verjetno, da je postal žrtev kakega zločina.

no pri trgovcu Bournilloucu in nato s spretnim prigravarjem izvalila s seboj malo Karmen, da se iznebi edine prič, je končno padla obsodba na smrt pod giljotino.

DRUSTVENE VESTI

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa.

Kot je iz uradnega naznanila glavnega urada razvidno, je v sedanji jubilejni kampanji povodom 35-letnice K. S. K. Jednote določena gotova kvota, ali gotovo število novih članov v obeh oddelkih za vsako podrejeno društvo Jednote.

Ker se to naznanilo tiče tudi nas, oziroma našega društva, zato bo pač umestno, da tudi mi v tem oziru ne ostanemo zadnji. Zaraditega ste vsi društveniki uljudno vabljeni se polnoštevilno udeležiti prihodnje redne društvene seje dne 11. novembra t. l., da nam bo možno vse potrebno ukreniti o zgoraj omenjeni zadevi, kajti ako hočemo biti uspešni, je neobhodno potrebno, da gremo vsi skupno in sporazumno na delo — ne pa samo eden. Vsi smo člani ene Jednote, in na podlagi Jednotinih pravil imamo vsak dobrostoječi član pravico priporočiti novega kandidata kandidata za sprejem v društvo in Jednoto.

Dolgi zimski večeri, kateri bodo skoraj nastopili, nudijo več priložnosti za agitacijo kot pa poletna vročina, zatoj dajmo se nekoliko potruditi, da tudi mi dosežemo potrebno predpisano kvoto.

Važno! Kot je bilo že poročano, smo imeli v tekočem letu veliko izvanrednih, oziroma upravnih stroškov, zaradi tega je članstvo na redni društveni seji dne 24. oktobra soglasno sklenilo, da plača vsak član in članica za mesec november 25 centov posebne naklade za društveno blagajno.

Ostajam s sobratstvi po zdravi.

Josip Valenčič, tajnik.

Društvo sv. Alojzija, št. 47, Chicago, Ill.

Prihodnja redna mesečna seja se bo vršila v soboto 10. novembra, v navadnem prostoru. Pričetek ob pol osmih zvečer.

Dragi mi sobratje! Leto se približuje h koncu. Treba bo zaključiti račune in napraviti poročilo o napredku ali morebitnem bazadovanju v tekočem letu. Bo to poročilo povoljno? Vse to je odvisno od vas, člani društva sv. Alojzija. Radi finančnega uspeha je potrebno, da vsak pravočasno poravnava ves asessment. Glede članstva pa odbor želi, da bi se vsak nekoliko potrudil pridobiti kaj novih članov. Ako nemorete dobiti za aktivni, pa poskusite za mladinski oddelek, v katerega se sprejemajo fantje in deklice od 1. do 16. leta. Za otroke se prvi mesec ne plača nič drugega, kot 50 centov za zdravnik. Sprejemajo se pa otroci tudi od nečlanov.

Se enkrat! Ne pozabite na sejo, ki se bo vršila 10. novembra! — Bratski pozdrav!

John Gottlieb, tajnik.

Naznanilo članom društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill.

Društvene mesečne seje se bile obdržavane tekom zadnjih štirih mesecev na vsako drugo nedeljo ob deveti uri zjutraj zaradi raznih opravkov, katere so imeli člani. Na zadnji redni mesečni seji je bilo sklenjeno, da se seje vrše še nadalje tako kakor sedaj, ampak glavna letna seja, to je v mesecu decembru, se bo vršila v veliki dvorani na drugo nedeljo v mesecu decembru ob eni uri popoldne. Torej vse seje izven glavne letne seje, se bodo sedaj vršile ob pol desetih zjutraj vsako drugo nedeljo v mesecu. Vsi člani so prošeni, da pridejo točno na sejo, da se potem zamorejo vse važne točke ukreniti dopoldne.

Člani, kateri ne morejo priti na sejo, in pošiljajo otroke, da plačajo asessment, so prošeni, da storijo to pred deseto uro, ker po tej uri se ne bo pobiralo asessmenta od otrok. Po seji

li pa vsako nedeljo zjutraj od levet do dvanajste ure se za nore plačati asessment na do-nu tajnika.

S sobratstvim pozdravom
Joseph Zorc, tajnik.

VABILO

Naše društvo sv. Jožefa, št. 57 v Brooklynu, N. Y., priredi ja Martinov večer veliko plesno veselico, to bo v soboto dne 10. novembra v veliki dvorani Slovenskega doma na 253 Irving Ave., vogal Bleecker St., Brooklyn. Pričetek ob osmi uri zvečer.

Veselični odbor vabi vsa cenjena društva v Greater New Yorku, kakor tudi vse cenjene rojake in rojakinje, da nas posetite omenjeni večer; igrala bo izvrstna godba. Že danes svetujemo plesateljicam, da pridete z močnimi podplati na čevljih, kajti plesalo se bo kar do zjutraj. Za suha grla bo gledal odbor, da ne bo nihče žejen; ko si bodo grla malo namočili, se bo bolj lahko kramljalo in govorilo prav po domače. Okrepčilo za želodce (prigrizke) bodo pa imele v oskrbi naše članice, gospe in gospodične, na kar so se že začele pripravljati. Nekaj se na tihem pogovarjajo in ukrepajo, zato je lahko vsakdo prepričan, da bo nekaj dobrega.

Naznanja se tudi kegljavecem, da bo za ta večer na razpolago lepo urejeno kegljišče in da bodo trije dobitki. Torej ne pozabite našega Martinovega večera 10. novembra, kjer boste lahko kegljali in plesali.

Se enkrat vabimo vse naše cenjeno občinstvo iz Greater New Yorka na to našo zabavo. Pridite, pa bomo skupaj zape-li ono znano: "Prišel bo prišel sv. Martin, on ga bo krstil, jaz ga bom pil."

Torej na svidenje dne 10. novembra v dvorani Slovenskega Doma! Vas pozdravlja

Veselični odbor.

Vabilo

na jesensko veselico, ki jo priredi društvo Marije Cistega Spočetja, št. 80, K. S. K. Jednote, South Chicago, Ill., v nedeljo, 11. novembra, 1928 v cerkveni dvorani na 96th St. in Ewing Ave. Začetek ob 7:30 zvečer. Vabljeni ste vse članice, da se te veselice udeležite prav v največjem številu. Vabimo vse rojake in rojakinje iz South Chicago kakor tudi druga društva.

Torej pridite vsi v nedeljo 11. novembra v cerkveno dvorano. Čisti dobiček te veselice bo za društveno blagajno.

Za dobro postrežbo bo skrbel odbor.

Louise Likovich, tajnica.

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O.

Zopet se oglašam s par vrsticami, da bodo tudi oni člani in članice znali o sklepu seje me-za avgusta, ki redno ne hodijo na naše mesečne seje. Tedaj je bilo določeno, da se priredi veselico, oziroma domačo zabavo na Zahvalni dan (Thanksgiving Day) dne 29. novembra v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Pričetek ob 7. uri zvečer.

Dalje je bilo sklenjeno, da mora vsak član in članica vzeti svojo vstopnico, ki stane 35 centov. Vzrok te določbe je sledeči: Bližamo se koncu leta, ko vsaka društvena blagajna največ trpi. Kakor znano, je bila naša blagajna vled pogostih smrtnih slučajev članov le-tos mnogo in zelo prizadeta. Ne bilo bi častno za nas, če bi se na eni strani ponašali z velikim številom članstva, na drugi strani bi bila pa naša blagajna prazna. Vsakdo mora priznati, ki je zasledoval društveno delovanje v tekočem letu, da se je mnogo denarja porabilo tudi v reklamne svrhe. Mnogo se je arovalo raznim društvom in ako je prešla mnogo društev-ne podpore tudi naša farna cerkev in šola. Poleg tega je dru-

Naznanilo in Vabilo

VSA KRAJEVNA DRUŠTVA K. S. K. JED. V CLEVELANDU, O., PRIREDE V POČAST IN PRID NAŠIH ZMA-
GOVALCEV-ZOGARJEV

Martinov Večer

V SOBOTO, DNE 10. NOVEMBRA V GRDINOVI DVORANI,
6021 ST. CLAIR AVE.

Vstopnina 50 centov. Izboren prigrizek in plesna zabava. Igra Hace Trio.

Tiketi se dobijo v predprodaji pri vseh tajnikih in tajnicah
naših krajevnih društev in označeni večer pri blagajni.

PRIDITE POLNOŠTEVILNO

štvo nabavilo našim sportar-jem lepe obleke za igranje. Vse to je stalo dosti denarja. Le čudno, da naša blagajna sploh še obstoji?

Namen te društvene prireditve 29. novembra je, da se naša društvena blagajna nekoliko opomore, ki ni samo društvu v ponos in čast, ampak nam večkrat služi tudi v splošno korist. Dolžnost je torej vsakega posameznega člana in članice, da se gotovo in brez izjeme udeležijo te veselice, da s tem pokaže svoje zanimanje za napredek društvene blagajne.

Žal, da moram zopet poročati o ponovnih smrtnih slučajih v vrsti našega članstva. Nemilna smrt nam je ugrabila zadnji mesec kar dva člana. Dne 4. oktobra je preminul sobrat Vito Štrus. Ranjki je bil rojen v Selu pri Dobu, fara St. Vid pri Zatičini. Tu zapuščala žaljočo soprogo in nečakinjo Mary Štrus, v starem kraju pa sestro.

Dne 8. oktobra je pa za vedno zatisnila oči naša sosestra Roza Rutar, ki je bila večletna članica našega društva, doma iz Podbrda ob Bači na Primorskem. Bolehala je samo 12 dni, ter podlegla vsled ponesrečene operacije na slepiču. Pokojna sestra je mnogo delovala v korist društva in za katoliški pokret. Ni bilo društvene prireditve, da ne bi ona prisostvovala in pripomogla k uspehu. Bila je odlična katoliška žena. Kot vneta članica našega društva, kakor tudi Altarnega društva in Slovenske Ženske Zveze je vedno pokazala svoje zanimanje in zavednost do katoliškega prepričanja, katerega ni nikdar zatajila. Zapuščala poleg soproga tudi štiri sinove in eno hčer. Značilno je tudi dejstvo, da vsi člani te družine spadajo k našemu društvu. Njen pogreb je tudi pokazal, kako so jo katoličani v Collinwoodu spoštovali. Tudi naše društvo je bilo v lepem številu zastopano.

Obema članoma, ki sta se preselila v večnost želi naše društvo, naj počivata v miru, prizadetim družinam pa naše globoko sožalje.

George Panchur, tajnik.

Iz urada društva sv. Ane, št. 170, Chicago, Ill.

Spoštovane mi sestre: Naznanjam vam, da se vrši prihodnja redna mesečna seja v nedeljo, 11. novembra v navadnem prostoru. Prošene ste, da se te seje vse udeležite, izjema je samo bolezen.

Po končani seji pride na dnevni red takozvani "Bedroom set," kdor bo lastnik istega, ga bo vsakdo vesel.

Dalje vas prosim, da ne pozabite nazaj prinesiti na to sejo doposlane vam knjižice; iste se bo rabilo.

Ko bo zadeva glede tega seta urejena, gremo vse v šolsko dvorano na veselico društva sv. Martina, št. 178. Torej pridite

te v velikem številu!
Sosestrski pozdrav
Anna Frank, tajnica.

NAZGANILO

Iz urada društva sv. Ane, št. 173, Milwaukee, Wis.

S tem naznanjam članicam našega društva, tako tudi drugim društvom in cenjenemu občinstvu v naši naselbini, da bo naše društvo priredilo domačo zabavo v soboto večer dne 17. novembra v Tomsetovi dvorani na National Ave. Vsled tega prav prijazno vabimo cenjene rojake in rojakinje kakor tudi članice našega društva, da se te zabave v obilnem številu udeležijo.

Torej pridite, ker bo pripravljeno dovolj jedil in dobre kapljice!

Mary Luksich, tajnica.

Društvo Marije Pomagaj, št. 176, Detroit, Mich.

Po dolgem času se zopet oglašam z dopisom iz našega društva. Saj sedaj je tu zimsko doba in časa je, da postanemo v društvenem delovanju zopet malo bolj živahni. Pa ne smete misliti, da je nove živahnosti potreba samo dopisniku. Jaz namreč sodim, da je še bolj potrebna članstvu. Sedaj v času mraza in teme, ne hodimo več mnogo na izlete in drugam, sedaj je za vse lepša priložnost, da se pridno in redno udeležujemo mesečnih sej. Poleg tega je ravno sedaj v našem društvu toliko zanimivih in za celokupno društvo važnih razprav, da bi morali prav za prav vselej biti vsi člani pri naših sejah navzoči.

Ali ni to nekaj posebnega, kar se pripravlja v teh mesecih v našem društvu? Kmalu bo namreč minilo pet let, odkar se je osnovalo naše društvo in ti sto petletnico mislimo kar močito slovesno praznovati. To se bo zgodilo dne 6. januarja, 1929. Takrat bo blagoslovljena naša nova zastava, ki jo izdeluje slovenske šolske sestre v Mariboru. Dobili smo poročilo, da je zastava že izgotovljena in se bo te dni odpravila na pot čez morje. Popoldne bo proslava imenitnega dne v naši rumunski dvorani na Russell in Farnsworth. Poglavitna točka na programu bo velika igra "Divji lovec," za katero se naši igralci že dolgo z vso skrbjo pripravljajo. Podrobni program se pa mora še sestaviti, zato naj bi člani v obilnem številu prišli na prihodnjo sejo, da bodo povedali svoje misli in pomagali odboru z dobrimi nasveti.

O tem za sedaj samo toliko omenjam, seveda se bo natančneje še pozneje pravočasno naznanilo.

In še nekaj. Želim, da bi mi tem ne bilo treba govoriti, pa je že tako, da se mora vsak tajnik od časa do časa nekoliko pritožiti. Mora menda že tako biti, da je vedno nekaj članov

zadaj s plačevanjem mesečnega asessmenta. Vendar moram poudariti, da to nikakor ni prav. Ne samo, da taka nemarnost pomeni kršenje pravil in škode članom samim, temveč napravi-lja tudi vedno in neprestano sitnost celokupnemu društvu. Bliža se konec leta, vsaj sedaj ne zaostajajte s svojimi plačili, da ne bomo ob novem letu v zadregi, kako zaključiti naše knjige.

Končno naj še opozorim naše članstvo na to, da se naša cerkev sv. Janeza pripravlja na svoj prvi bazar. Društvo sicer ni uradno udeleženo pri tem podvzetju, toda kot člani cerkve moramo vsi vsak po svojih močeh krepko sodelovati. Bazar se prične v nedeljo 25. novembra in bo trajal en teden. Torej, bratje in sestre, tega važnega dogodka v naši naselbini nikakor ne prezrite. Vsak naj po svojih močeh pripomore, da bo imela naša cerkev s svojim prvim bazarjem prav lep uspeh.

Pozdrav vsem in na svidenje pri seji v nedeljo 11. novembra ob dveh popoldne.

Mihael Plautz, tajnik.

Iz urada društva sv. Martina, št. 178, Chicago, Ill.

Naznanja se vsem članom, da se vrši naša seja točno ob drugi uri popoldne. Prosim vas, da se te seje prav vsi udeležite.

Nadalje naznanjam tudi vsem rojakom in rojakinjam in okolici, da priredimo v nedeljo 11. novembra Martinov večer ali zabavo. Zato uljudno vabimo vse Slovence, da se te naše prireditve udeležite v velikem številu. Začetek ob 6. uri zvečer v šolski dvorani sv. Stefana. Če hočete par veselih uric preživeti v veseli družbi, zato nikar ne prezrite tega. Odbor je pridno na delu, da preskrbi za lačne želodce in suha grla. Tudi moramo krstiti mošt, da bo potem boljše vino. Zato pa še enkrat kličemo: Vsi v nedeljo 11. novembra v šolsko dvorano na Martinov večer, da ga proslavimo kar najlepšim uspehom, blagajna pa tudi dobi svoje, kar ji gre, drugače bomo morali opovedati službo blagajnika.

Prisrčno dobro došli, vam kliče odbor društva sv. Martina št. 178 K. S. K. Jednote.

Alois Nečemer, predsednik;
Martin Frank, tajnik;
Steve Zepich, blagajnik.

NEKAJ NOVEGA!

Slovenski žogometni klub K. S. K. Jednote priredi svoj koncert. Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 101 v Lorain, Ohio, ima v svoji vrsti gotovo najbolj podvezetne mlade člane. Kot tu rojeni sinovi strica Sama ne gojijo samo športnih iger, ampak so navdušeni tudi za naše slovenske pesmi in godbo.

To se bo očitno pokazalo v nedeljo, dne 18. novembra zvečer ob 7:30 v Slovenskem Na-

rodnem Domu v Lorainu, ko nastopi žogometni, oziroma športni klub gori navedenega društva s sledečim sporedom:

1. "Dober večer," poje pevski zbor kluba.
2. "Bog živi!" poje kvartet.
3. "Ribniška," poje zbor.
4. "Lovec," kvartet: M. Polutnik, P. Ambrožič, C. Jakopin in J. Svet.
5. "Snubači," opereta v enem dejanju: Osebe: Dekle: Angela Eisenhart. Oče: John Kumse. Snubači: Joseph Tomsic, Ludvik Vidrich, Mike Cerne, Stephan Cerne, Anthony Jakopin, John Tomsic, Frank Jakopin, Jack Tomsic, John Barella in Joseph Kosten.
6. Trio: harmonika, banjo, glasovir.
7. "Eno samo tiho rožo," zbor.
8. Kratke pesmice, kvartet.
9. "Lahko noč!" zbor.

Spremljevalec na klavirju Frank Losiewicz. Opomba: Po dokončanem programu sledi domača plesna zabava do polnoči. Vstopnina 50 centov za osebo.

Ker bo to prvi sličen nastop naših sportarjev v Lorainu, je upati in želiti, da bi se tega krasnega večera z lepo prireditvijo udeležili vsi člani in članice naših krajevnih društev iz Loraina. Uljudno je vabljen tudi ostalo cenjeno občinstvo. Prijatelji naših sportarjev iz Clevelanda tudi dobro došli!

Koncert ge. Lovšetove

(Rev. M. Jager)

Bil je zares lep večer, koncertni večer gospe Pavle Lovšetove! Bil je večer poln vsakega umetniškega užitka, večer utehe domoljubnemu čustvu. Ostrmel sem v vselem presenečenju, ko sem zaslišal pred nekaj tedni: gospa Lovšetova pride iz Ljubljane k nam v Ameriko koncertirati! Kajti vedel sem: ne pride k nam samo nositeljica slovenske misli, ampak tudi prvovrstna umetnica! Vpraševali so me mnogi, kakšna je, koliko zmore. Z zanosom sem jim pripovedoval, da je gospa Pavla Lovšetova naša pristno domača prvovrstna moč, da je kritična ocena njenih nastopov vedno najboljša, da jo vsi glasbeno najvišje naobraženi možje visoko cenijo, da je ljubljenska slovenskega glasbo ljubčega občinstva. Listi so prinesli pred nastopom nekaj ocenjene umetnosti iz staro-krajskih listov. In tako so clevelandski Slovenci napolnili veliko dvorano Narodnega Doma do zadnjega sedeža. To pomeni veliko! To se ne zgodi pogosto! Bilo je hrepenenje po umetniškem vžitku in hrepe-

nenje — po domovini, ki nas je privedlo v tolikem številu na koncert!

Nismo se varali! Takoj z svojim nastopom nas je očarala. Tako je bil ljubeč, tako neprisliljeno domač in vendar fin, da si je morala osvojiti srca! Gromovit aplavz jo je sprejel, njo nositeljico slovenske misli, tisti hip predstavni-co domovine in prvovrstno umetnico! A njen glas! Njen las je tako čist in neprisliljen v vseh legah, tako nizini kot višini, tako gibčen na vseh stopnjah glasovne moči, najsi v fortissimu ali pianissimu, ki končno izzveni popolnoma enakomerno v brezslušnost, njena interpretacija pesmi tako globoko občutena, njeno prednašanje sicer dramatično, a dostojanstveno umerjeno! Kaj čuda, da je žela iskreno in obilno priznanje že v prvem delu koncerta, ki je vseboval samo umetne pesmi. Med njimi je zlasti ugajala pesem "Brezji," ki jo je spesnil in uglasbil naš odlični rojak pesnik in skladatelj g. Ivan Zorman, dovršeno in diskretno. Pesem je že sama na sebi tako nežna, nič preveč izumetničena, pač pa res iz srca prihajajoča in melodiozna, da je morala užgati. Pa tudi boljše interpretacije svoje pesmi ne bi mogel dobiti g. Zorman, kakor jo je dobil v gospe Lovšetovi. Obema je poslušalstvo prirejalo burne ovacije, tako da sta jo morala ponoviti.

Visek navdušenja pa je nastal v drugem delu koncerta, ko je umetnica nastopila v narodni noši in pela samo slovenske narodne in ponarodele pesme, kot uvod arijo Minke iz slovenske opere "Gorenjski slavček." Tedaj se je videlo, da v naših ljudeh, najsi so ločeni skozi večino svojega življenja od domovine, kljub udobnejšemu življenju tukaj, kakor bi ga pa imeli v stari domovini, vendar globoko v duši še vedno tli iskra domorodne ljubezni, ki močno vzplamti, če se jo količkaj podpihne. Kako pa ne bi razplamtele domorodne ljubezni tako umetniško in globoko občuteno prednašanje slovenskih narodnih pesmi, kakor nam jih je podala gospa Lovšetova! Več pesmi je morala ponoviti, ob koncu sporeda občinstvo ni hotelo vstati in oditi, dokler ni večkrat nazaj priključilo umetnice in si izprosil nove pesmice.

Bil je večer, poln umetniškega užitka, bil je večer utehe srcu hrepenecem po rojstni domovini! Da bi jih bilo še kaj! Gospa Lovšetova: Iskrena hvala vam!

Vsebina možganov.

Na tisoč gramov naše črepijske vsebine pride 9 do 12 gramov fosforove kisline, tri in pol do pet gramov žvepla, 1,7 do 3 grame sode, 1½ do 3 grame pepelika, 20 do 30 centigramov magnezija in 4 do 6 centigramov apna.

NAZGANILO

S tužnim srcem naznanjava vsem najinim sorodnikom in znancem širok Ameriko prežalostno vest, katero šva prejela iz stare domovine, da so naš ljubljani oče

FRANK MIRTIC

PO DOMACE "GRABLJEVC"

po težki in mučni bolezni umrl dne 5. oktobra t. l. na svojem domu v vasi Măkovec, fara Zuembek, v lepi moški dobi, stari 51 let. Zapuščajo žalujočo ženo in nas pet otrok, 4 sine in 1 hčer. Nahajali so se v Ameriki z družino v Bridgeportu, Ohio nekaj let, ter si s trdim delom v premogovniku prihranili sredstev, da so se vrnili v staro domovino in kupili lepo posestvo. Pred vojno so se zopet pedali v Ameriko v Bridgeport, O. zapustivši družino doma v nadi, da si še nekoliko zboljšajo stanje in se vrnejo kmalu nazaj. V vojnem času jih je pa zadel huda nesreča kakor tudi nas, ko je neusmiljena "flu" spravila v grob njih ženo in našo drago, nepozabno mater, zapustivši nas v rani mladosti. Vsed tega so se v letu 1919 zopet vrnili k nam v staro domovino, kjer so z vso očetovsko ljubeznijo skrbeli za nas ter se pred nekaj leti združili oženili. Bili so vedno zdravi in krepki, spoštovani in priljubljeni povsod. Pa jih je kruta bolezen nepričakovano položila v posteljo in končno v prerani grob v našo nepopolno žalost.

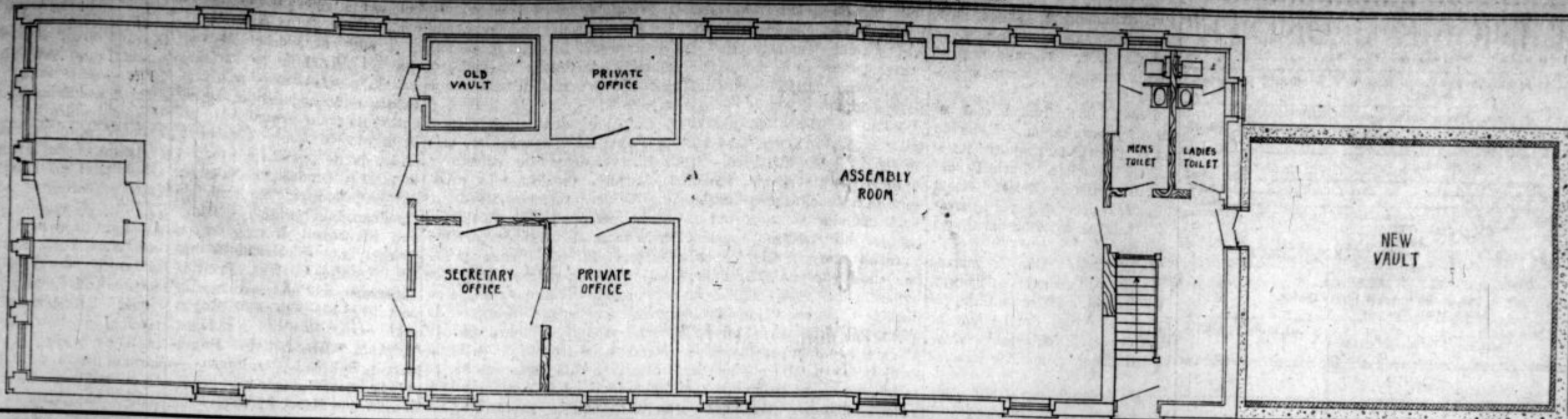
Vsem sorodnikom in znancem priporočava nepozabnega očeta v molitev in blag spomin, osobito pa mnogobroječnim prijateljem v Bridgeport, O., kjer so živeli več let.

Vam pa, nepozabni, ljubljenci oči, sveti naj večna luč. Tolajša naša v tej bridki uri je le ta, ker Križ nam sveti govori, da se zopet vidimo nad zvezdami!

Počivajte v miru v domači zemlji!

FRANK in MIHAEL MIRTIC, sinova.

Cleveland, O. dne 29. oktobra 1928.

Pojasnilo glede poprave Jednotinega doma.

Ker mnogim našim članom in članicam ni znano, kako namestavamo Jednotin dom (urad) prezidati, popraviti in izboljšati, o katerem čitajo vedne razprave, sem danes na tem mestu priobčil gornjo sliko obrisa in načrta, katerega je v ta namen izdelal arhitekt. Pred kratkim je bila v Glasilu priobčena tudi specifikacija arhitekta in sicer v originalu (angleščini). Danes prihajam pa s tem poročilom in pojasnilom tudi v slovenščini, kar naj služi onim članom, ki se za popravilo Jednotinega doma zanimajo. Zaeno hočem podati tudi razlog in dokaz, da je vsaka druga trditev neopracirana, da varnostna shramba (vault) ni na pravem mestu.

Na tem obrisu se razvidi, da sega močan hišni zid daleč nazaj do nameravane nove varnostne shrambe. Vsi notranji prostori razun male varnostne shrambe na levi v ospredju se bili dosedaj odprti in neogranjeni; prostor se je spredaj rabilo za skupno pisarno vseh uradnikov in klerkov, ki delajo v tem uradu in to že od tedaj, odkar je bil Jednotin dom zgrajen, pred 19 leti. Vsed tega je bilo v tej skupni pisarni zelo tesno radi varnostnega pisarniškega pohištva, miz, omar itd.

Po novem načrtu se bo ta prostor spremenilo v tri nove sobe, oziroma pisarne; ena bo zadelj za starim "vaultom" kot privatna pisarna (Private Office), dve pa v nasprotni smeri pa za glavne pisarni (Secretary's Office) in še ena privatna pisarna (Private Office). Razume se, da so te sobe in ti prostori nam vzeli od prejšnjega skupnega prostora dosti prostornine.

Zdaj pride pa vprašanje, kam naj denemo veliko varnostno shrambo (vault), ako sploh vpoštevamo kritiko onih, ki jo hočejo imeti znotraj v prostorih, katere vidite na obrisu, kjer je označena zborovalna soba (Assembly room). To sobo se neobhodno potrebuje za zborovanje glavnih uradnikov. Ta soba bo že itak zmanjšana, ker smo jo vzeli in namenili še za druge tajniške prostore. Zdaj naj pa skušamo še varnostno shrambo tukaj postaviti, tako bi nam ista vzela najboljši prostor, docela pokvarila ves načrt in tako razveljavila vrednost poprave.

Jaz sem vedno računal na to, da je vault najvažnejša in najpotrebnejša stvar pri hiši ali Jednotinem domu, radi tega sem vedno zahteval, da se na pravi dovolj veliko varnostno shrambo. To je bil tudi naš načrt že spočetka, ko smo nameravali ta urad popraviti.

Po dolgem razmišljevanju z arhitektom smo ugibali in poskušali, kje naj stoji vault, in vedno je prišlo na to, da bi bil isti na najbolj praktičnem mestu, in sicer zadelj pri poslopu, kjer je za to še dosti prostora in trden temelj. To je odobral vedno tudi sam arhitekt. Ako bi pa vault zidali znotraj, bi moral biti omejen in tudi manjši.

Mi imamo po novem načrtu dva prostora za nameščenice ali klerke v uradu; tako bomo imeli tudi dva vaulta. Doslej se zadnji velik prostor, podoben dvoran, ni rabilo vsak dan, ker ni bil ta prostor tako komoden, zračen in svetel. Po novem načrtu bo pa isti zboljšan v toliko, da bo še bolj kot pisarne v ospredju. Ta pisarna za klerke bo jako primerna za ta namen, osobito po leti radi vročine, solnca, cestnega prahu in ropotanja avtomobilov, česar tu ne bo kakor je bilo prej pred sprednjo glavno skupno pisarno. Vse se bo preuredilo na modern in praktičen način glede udobnosti, osobito radi svetlobe in zraka, ker bodo v stropu posebna okna (sky light) in posebni ventilatorji. Prav zaradi tega je vault zadelj zelo na mestu. Stari manjši vault pa ostane še tam, kjer je bil za prve prostore.

Druge pa je: Ako potisnemo vault v zborovalno sobo, si bomo od ene strani zaprli še tiste okna in ozračje, pokvarili si bomo klet, (tla) in strop. Glavno pa je škoda notranjih prostorov, ko imamo v ozadju dosti primerne prostora, in sicer na živi skali, torej nam tega ne bō treba zidati ven iz kleti, kakor hočejo imeti nekateri v Jolietu. Ko bi dotični člani, ki to zahtevajo, saj male pomislili, bi kmalu opustili svojo trditev in bi bilo konec debate. Načrta se ne more vsak dan premenjati, osobito ne potem, ko je bil kot tak že odglašovan in potrjen od odbora, ki je imel to zadevo v rokah, da je izvede v popravilo.

Ta načrt je bil dosti dolge v razpravi, načrt pa, za katerega se sedaj ogrevajo nekateri v Jolietu, je bil od celokupnega glavnega odbora zavrnjen na seji meseca januarja šele leta 1924, ko ga je hotel izvesti še bivši predsednik.

Ne vem, zakaj bi mi šli sedaj nazaj na manjše prostore, ko smo iste rabili že vsa leta, ko je bila naša Jednota še majhna, ko se še ni računalo, kar danes lahko računamo: na vedno večanje Jednote in na njen trajen naraščaj. Ko je bil naš Jednotin urad zgrajen leta 1909 je štela naša Jednota 10.475 članov in članic, danes pa šteje skupnega članstva nad 32.000.

Začetkom leta 1924 je bil že tak nepraktičen načrt zavrnjen, ko še nismo imeli v mislih povečanje in izboljšanje pisarniških okalov v Jednotini hiši, kakoršne smo pozneje določili osobito za glavne pisarni. Kako naj danes — ko je že vse najboljše v načrtu določeno in tudi s splošnim glasovanjem članstva odobreno — vse to ovržemo vsled neumestne pritožbe par sitnežev iz Joliet? Zaeno bi pa s tem zavrgli tudi načrte onih številnih naših krajevnih društev, ki so predložila in podpirala tozadevni referendum in ki so že volila za predloženi obris ter popravilo. Kdor stvari ne vidi, nima pojma da bi silil za kako predrugačenje poprave; tega se sploh dopustiti ne sme in ne more; kdor kaj takega sedaj vsiljuje, je iz reda, ter zasluzi, kakor mi je svetoval eden izmed porotnih odbornikov, da

naj jaz vsakega takega člana ali uradnika društva suspendam do prihodnje konvencije.

Tega moledovanja mora biti enkrat konec! Komur ni zadnja konvencija izročila nobenih gospodarskih pravic pri vodstvu Jednote, naj se nikar ne vtika v naše stvari in naj ne sitnari. Oni pa, ki so bili od konvencije v glavni odbor izvoljeni, naj gledajo, da se vpoštevata ter izvede sklep konvencije. Naj meni pomagajo, da se čim prej Jednotin urad popravi. Vsi drugi kompromisi, načrti ali spremembe so sedaj iz reda, vsak drugi poskus nagajanja bo le v škodo Jednote.

Predno sem prišel od tega, da sem vault priporočil tam kot označen na tem obrisu, sem storil preštudiral vse prostore, kako bi bilo bolje. To je po mojem skromnem znanju najboljše; tako bi jaz naredil, ko bi bila Jednotina hiša moja last. To je edini načrt, za katerega se izplača izdati svoto, za katero smo se že sporazumeli, kajti to bo naredilo Jednotino stavbo večjo, bolj prostorno in povsem udobno ter moderno. Poleg tega stavba ne bo nič pokvarjena. Če bi pa sedaj ta načrt opustili, bi bilo trošenje denarja neumestno, prostori bi pa zadostovali samo še za nekaj let. Kdor tega ne vidi in

NEBEŠKA KRONA

ALI PREMIŠLJEVANJE O NEBESIH
Nemški spisal

Janez N. Stöger, duhovnik Jezusove družbe
Poslovenil Janez Šmuc, duhovnik goriške nadškofije.

UVOD

"Veliko veselje vam oznanjam, prijatelji moji, bratje moji, ljudje vsakega naroda in jezika in vsake dežele. Veselite se in veselja zaukajte, srečate vas čaka, in sicer dovršena, neskončna in večna sreča!"

Tako kliče vera, naša sveta vera; tako kliče, mati katoliška cerkev, prava Kristusova nevesta, in ta njeni klic doni neprenehoma od kraja do kraja sveta. Naj predre radostni glas "sreča vas čaka" tudi po tihih vrsticah te knjige v srca njenih čitateljev.

Res lep je nauk, svete so resnice in prečudne so skrivnosti naše vere. Vendar cilj in konca, kamor vse to méri, je le obdarilo, ki nam je obljubljeno. Nada večne sreče je sad odrešitve, je čena predrage krvi Kristusove, s katero je spravljen zemljo z nebesi, nas otekljenke oblasti, nas povzdignil k časti božjih otrok ter nam za služil večno življenje.

Pač res, tu na revni zemlji, v solzni dolini ni nikjer prave, dobrane, stanovne sreče, ne za dušo in ne za telo. Toda vzdignimo oči proti rajskim višavam: tam gori, v božjem mestu, v svetem raj, v nebeskem kraljestvu, tam gori nas čaka veselje brez bolečin, mlaki brez starosti, nasitenje brez naveličanja, prostost brez meje, lepota brez madeža, mir brez žaljenja, varnost brez strahu, zveličanje brez konca in kraja.

Pa akoravno je nebeško kraljestvo cilj in konec vseh obljub ter sad naše vere, vendar

razume, dela to nalašč, samo radi nasprotovanja in polemike. Sicer pa dobro vem, da ni pri tem glavno vprašanje, kje ravno naj vault stoji, ampak je to samo namen nekaterih, da bi se to stvar še za naprej zavleklo. Bomo videli, kako daleč bo šla ta polemika?

Anton Grdina,
glavni predsednik.

V POJASNILO!

Dodatno k mojemu današnjemu obširnemu poročilu glede poprave Jednotinega doma, koje poročilo in slika sta priobčena na tretji strani, naznanjam s tem še sledeče:

Da bi bila ta zadeva že enkrat rešena, sem ponovno pisal zavarovalniškemu oddelku v Springfieldu, Ill. ter prejel dne 3. novembra sledeči odgovor: Na vaše pismo vam poročamo, da je preiskava radi afere Jednotinega doma še v teku. Kakor hitro bo preiskava končana, vam bomo poročali."

K temu dostavljam jaz to-le: Mi čakamo radi tega, da izkažemo lojalnost zavarovalniškemu uradu v Springfieldu; drugače imamo pa vse pravice, da si sami uravnomo svoje gospodarske zadeve z našim domom kadar hočemo.

A. Grdina, gl. preds. KSKJ.

je gola resnica, da ljudje vse bolj poznajo in se za vse bolj pobrigajo kakor za nebesa. Naj torej ta knjižica kristjane vspodbudi, da bi nebesa radi premišljevali ter si visokost svojega cilja in konca pogostoma postavljali pred oči; ona naj jim razjasnuje, kako imeniten je naš poklic in koliko je bogastvo, katero je Bog pripravil izvoljenim.

Kdor nebes nikdar ne premišluje, pušča v nemar mogočno sredstvo si jih prisvojiti in dopet do večne sreče; kdor se jih nikdar ne spominja, se sam odpove najčistejšemu in najzlatnejšemu veselju in nepogrešljivi tolažbi že tu na zemlji. Kdor pa nebesa večkrat premišluje ter ogleduje njih radost, lepoto in blaženost pri tih svete vere, bo takoj sklenil si jih prisvojiti, naj velja, kar hoče.

V sebi bo našel moč in srčnost zoper vsako izkušnjava; zopernost življenja bo potrpeljivo prenašal in ker bo njegov duh že na tem svetu pokušal kapljico rajskega veselja, bo v trpljenju pogumen, ljubil bo šednost in tako bo srečen. Važno je torej, da kolikor moreš, premišljuješ nebesa. Truden popotnik zmira misli na cilj svojega pota, mornar misli na pristanišče, suženj na rešitev.

Zakaj neki bi kristjan ne mislil na nebesa? In ker je ta zadeva v ozki zvezi s srečo vsakega kristjana, bi zares ne smeli o nobeni verski resnici tako radi govoriti, ali o nji kaj poslušati, kakor o njej. Nič bi

nas ne smelo tako mikati kakor misel: Verujem v večno, srečno, nebeško življenje! Pa mar ni predznost, stiskati v tako malo knjižico opis tako velikih skrivnosti? Ali ni predznost, če hočemo opisovati nebesa in njih blaženost? Smemo se li predzniti zapeti sijonsko pesem zdaj, ko sedimo še ob rekah pregrešnega Babilona? Kako bo neki človek, ki je od rojstva slep, opisoval lepoto luči ali barv? Kako naj slaba in komaj brleča luč človeške pameti s svojim revnim jezikom izraža, kar je dušnega, večnega in nebeškega?

Celo prerok, ki je bil vaju z dušnimi očmi gledati božje skrivnosti v daljni prihodnosti, o čudežih, ki nas čakajo v nebesih, ni znal drugega povedati kakor:

"Nikoli ni bilo slišati, na nobena ušesa ni prišlo, oko ni videlo razun tebe, o Bog, kar si pripravil tem, ki te čakajo." (Iz. 64, 4.)

Tudi sv. Pavel, čeravno je bil v nebesa zamaknjen, ni našel drugih besedi, opisati nebeško kraljestvo, kakor teh: "Oko ni videlo, uho ni slišalo in človeško srce ni občutilo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo." (I. Kor. 12.). Toliče, tako visoke in brezštevilne so tvoje dobrote, o Gospod, da presegajo vse naše misli in ves razum človeškega duha!

Sv. Avguštin je hotel na prošnjo prijatelja Severa napisati nekaj vrstic o nebeskem veselju. Že se zapre v celico ter prime za pero, da napiše list sv. Jeronimu in se posvetuje z njim o važni zadevi. Kar na enkrat, kakor piše sam, napolni neka nepopisljiva svetloba in neizreklija prijeten duh vso celico, v kateri je sedel. Osupnjen in ves oamamljen čuje Avguštin prijazen glas, ki ga razumljivo nagovori, rekoč:

"Avguštin, kaj delaš? Hočeš-li celo morje spraviti v majhno posodo, ali pa vso zemljo objeti s svojo roko? Hočeš-li videti, česar še nobeno oko ni videlo, občutiti, česar še nobeno človeško srce ni občutilo, razumeti, kar je neskončno? S kakšno mero boš meril, kar je neizmerne?"

Bil je to glas sv. Jeronima, ki je ravno ta dan v Bethlehemu umrl ter s to prikaznijo sv. Avguština prepračil, da se nebeško veselje, katero je ob istem času dosegel, nikakor ne da opisati. To resnico je tudi sv. Avguštin pozneje potrdil rekoč:

"Slava, lepota in veličastvo, ki bo tam naša blaženost, presegajo vse misli, vse občutke in človeške besede. Kar je Bog pripravil svojim ljubljencem, prekosli vso našo vero, presegajo naše upanje, našo ljubezen in vse naše misli in želje. Ta blaženost še da doseči, ne pa zadosti ceniti, se da zaslužiti, ne pa opisati."

Kolika predznost je torej, ako poskušamo pogledati v knjigo življenja, katera je, kakor pravi skrivno razodetje, zapečatena s sedmerimi pečati, da je nikdo ne v nebesih ne na zemlji odpreti ne more, razun jagnjeta božjega, ki pozna vse skrivnosti v njej zapisane in

ki bo nekaj izvoljenim razodelo vse nebeške čudeže.

Tako akrovna smo slabi in nezmožni, vendar smemo povzdigovati svoje oči proti nebesom. Iščimo jih torej, dokler jih najdemo; trkajmo, dokler se nam odpro, in bodimo si sveti, da nam bo premišljevanje nebeškega veselja razbistrilo um in polnilo srce z gorečo ljubeznijo. Toda Bog obvaruj, da bi hotel tej skrivnosti božje volje, kakor jo imenuje sv. Pavel, priti do korenine. Naš namen je le, s priprostim srcem in jezikom si pred oči postaviti to, kar nam govori o tem vera in sv. pismo, in kar so svetniki o tem napisali.

Naj si bo opis, kar se nebes tiče, še tako slab in pomanjkljiv, vendar človeka mika in tolaži, ko mu na misel prihaja veselje, ki ga tam čaka, če ostane zvest do konca.

Jaz pa prihajam k tebi, o Marija, ter se podam pod tvoje obrambo, da s svojo neved-

nostjo in kratkounnostjo tako važnega predmeta ne oskrnim. Če ti, o Marija, meni, svojemu najzadnjemu služabniku, ne odrečeš svoje obrambe in priprošnje, mi tudi Bog svoje pomoči odrekel ne bo. Zakaj ti, o Bog, ki boš nekaj izvoljenim svoje veličastvo razodeval, nam zdaj, ko tavamo v senci smrti in nevednosti, daješ potrebno luč, da zamoremo zaklade blaženosti in veličastva, ki nas čakajo v večnosti, ako ne razumeti in zapopasti, vsaj prečutiti in po njih hrepeneti.

Prevajatelj.

(Dalje prihodnjil.)

Vesten uradnik.

V zelo veseli družbi so rekli, da bodo pisali razglednico umrlemu avstrijskemu cesarju Francu Jožefu. In so jo res pisali. Čez par dni je prišla razglednica nazaj na dotično pošto, z opombo uradnikovo: "Naslovljenec umrl, in mu razglednice nismo mogli dostaviti."

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem širom Amerike žalostno vest, da je neusmiljena smrt pretrgala ni življenja mojemu dragemu soprogu, ozi. ljubljenu očetu

Josipu Snedec

Umrli je, oziroma bil ubit dne 16. oktobra dopoldne ob 11.15 v žičarni, kjer je delal.

Pokojnik zapušča poleg mene (žene) tri nedorastle otroke v starosti od 8 do 14 let.

Pokojnik je bil rojen dne 17. marca, 1891 na Kokrici pri Kranju na Gorenjskem, ter je bil star 37 let. V Ameriki je bival 17 let. Pogreb se je vršil dne 19. oktobra ob 9. uri zjutraj s peto sv. mašo, katero je daroval Father Joseph Brons, Rockdale, Ill. Pokopan je bil na katoliškem pokopališču sv. Jožefa v Jolietu. Na tem mestu se prav srčno zahvaljujem vsem, ki ste stali na strani mojega očeta, in vsem, ki ste mu dali tolažbo in svetlobo.

Pokojnik je bil član dr. Sv. Treh Kraljev št. 98 KSKJ. v Rockdale in Samost. dr. "Planinski raj". Lepa hvala vsem soproto označenih dveh društev za zadnji sprejem na pokopališče, posebno pa nosilec in br. predsednikom in br. tajnikom.

Dolžnost me veže, da se zahvalim domačemu g. župniku za ganljiv govor v cerkvi. Lepa hvala vsem, ki so ga prišli krogiti, posebno moji sestri in Mrs. M. Kuhar za vse tolažbo in teh mojih najbolj žalostnih urah. Hvala družini Fr. Zupancić za tolažbo. Posebna hvala Mr. Frank Gospodarichu, ki mi je prišel prvi na pomoč in uredil vse potrebno za pogreb. Lepa hvala za darovane vence in sicer: Dr. Sv. Treh Kraljev št. 98 KSKJ. in dr. "Planinski raj" in društvu Foresters of America in vsem ostalim, kojih imen ne morem tukaj navesti, vzelo bi preveč prostora. Hvala vsem za naročene sv. maše. Pristrčna hvala njegovemu bratu Johnu in soprogi, ter njegovi sestri in soprogi za darovane vence, ter Mrs. J. Kuhar iz Kenosha, Wis. za darovani venec. Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago za udeležence pri pogrebu. Posebna lepota gl. uradnikom KSKJ., br. Jos. Zalar, John Grahek, Frank Opeka in Frank Gospodarich za spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Se enkrat vsem skupaj hvala. Bog vam povrni!

Tebi, dragi mož in oče pa želimo: Spavaj mirno v ameriški grudi. Z Bogom! Z Bogom! Spomin na Tebe bo ostal za vedno v naših srcih. Te vrstice Ti poklanjamo v zadnji pozdrav:

Res, da kratko je življenje na tem svetu naših dni; tem bridkejša je ločitev ko na domu umrl ni.

Tvoje blage, skrbne roke v grobu zdaj počivajo, naša žalujoča srca, nikjer pokoja nimajo.

Dragi mož in ljubi oče mirno spavaj v zemljici! Dal Bog, da bi se združili enkrat tam—nad zvezdami!

Zalujoči ostali: MARIJA SNEDIC, soproga, JOSEPH, EDWARD, JULIA, sinova in hči.

Rockdale (Joliet) Ill. 31. oktobra 1928.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izšla vsa torka

Leadsina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zdravih državah Amerike.

Uredništvo in upravljalstvo:
6117 St. Clair Ave.
Telephone: Randolph 3916

Redakcija:
6117 St. Clair Ave.
Telephone: Randolph 3916

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the Order.
Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Ave.
Telephone: Randolph 3916. CLEVELAND, OHIO.

— 63 —

PABERKI

(Piše urednik.)

V nedeljo 11. novembra bomo obhajali sv. Martina. V pratiki je naslikan ta svetnik kot škof, ki drži svojo roko nad gosko. Legenda o goski in sv. Martinu je gotovo mnogim znana. Tako imajo tudi Slovenci tega svetnika zelo v časti, ker imamo dosti naših Martinov. Vsem tem iskrene čestitke za god!

Pri naši Jednoti so štiri krajevna društva s tem imenom: št. 75, 126, 178, 213. Tako sta tudi tajnika dveh teh društev svojega godu označeni dan lah. Martina. Vsi ti bodo poleg ko obhajali tudi 10-letnico, odkar je bila svetovna vojna končana.

Eden izmed kritikov pratike je svecasno omenil, da bi moral biti 11. novembra ondi označen z litrom in gosko, kajti ta dan se prekrsti mošt v vino; na krstijo pa tudi po moji sodbi v prvi vrsti spada okusno pečena goska, ali pa gosjak.

Pri nas na St. Clairju bomo martinovale že v soboto večer, dne 10. novembra, in sicer v Grdinovi dvorani v počast žogarem društvu sv. Vida, ki so bili letos kot zmagovalci proglášeni. Da bo ta večer res lušno, o tem se pridite sami prepričati.

V Brooklynu, N. Y., se bodo pa ta večer postavili naši Jožefci, št. 57, in sicer v Slovenskem Domu. Plesalo se bo kar do belega dneva. To je zelo praktično, ker se gostu pri tem ni treba doma mučiti s slačenjem in ponovnim obuvanjem; pa tudi posteljo se pri tem stedi. Ker se je bati, da plesalci ne bodo v tej dvorani čevljev preveč uničili, bo najet poseben čevljar, ki bo v stranski sobi pete fiksiral in podpletal flikal — zastoj! Ako bi bil pa jaz malo bližje, bi prišel na ta ples v lesenih podkovanih cokoljah, da bi bolj držale, pa bi se s kako Brooklyncanke zavrtel kakor nekdanj pred 15. leti.

Jesen je tukaj. Tega se ne vidi lahko samo z očesom, ampak se lahko okusi tudi z žolodcem. Pri naši časnikarski mizi Jenette hotela imamo vsako sredo lahko za kosilo domačo kislo repo in domače riževe klobase. Za kosilo na Martinovo soboto bomo pa naročili ajdove žgance s kislim zeljem in godljo. Samo polenovke naše slavnosti omizje ne mara.

Naši St. Clairski vrabci okrog Norwood Rd. se najbolj veselijo sobote v tednu. Ta dan dopoldne je namreč na tlaku in stopnicah pred cerkvijo vse polno riža natresenega, katerega mečejo prijatelji na novoporočence. Tako imajo torej tudi vrabci nekaj deleža od kake slovenske poroke, da ženini in nevesti bolj korajžno v počast čivkajo po naši glavni cesti,

ga spoznam že iz več blokov daljave. Menda je ta znameniti rog semkaj iz Kanade prinesel. Ako bi imel jaz svoj avtomobil, bi spredaj pritril primeren boben, ki bi dajal tudi posebne vrste svarilen glas.

Zadnji petek, dne 2. novembra popoldne je bil v mojem uradu neprijeten (nesrečen) dan s telefoniranjem. Ni manj kot petkrat je zvonec napčno pozvonil, oziroma da ni bila poklicana prava številka. Baš ko sem za to kolono pisal Polog tega je pa še zunaj deževal, in jaz sem svoj dežnik še lanskano leto pozabil v neki poulični kari.

Največjo stavo za izvolitev Smitha je naredil odvetnik H. M. Phipps v Chicagu. Zastavil je namreč svojo 640 akrov obsegajočo farmo, vredno \$54,000 proti \$25,000. Tako navdušenih Smithovcev je bilo res malo pri teh predsedniških volitvah!

NEKAJ VAŽNIH ZGODOVIN-SKIH PODATKOV MESTA CLEVELAND, OHIO

Dne 2. novembra je znani clevelandski dnevnik "Press" obhajal petdesetletnico svojega obstanka. Pri tej priliki je v posebnem članku navedel več važnih zgodovinskih podatkov in stvari, ki so se pripetile in izvršile v Clevelandu tekoma zadnjih 55 let in sicer kakor sledi:

Leta 1874: Otvoritev Superior St. viaduct 28. decembra.
Leta 1879: Dne 28. aprila je bil Public Square prvič električno razsvetljen.
Leta 1879: Uvedba prvega telefonskega sistema.
Leta 1880: Dne 26. septembra. Pogreb umorjenega predsednika Garfielda.
1880: Dne 29. marca Case umetniška šola inkorporirana.
Leta 1882: Meseca septembra, otvoritev Adelbert kolegija.

Leta 1884: Dne 10. junija. Ustanovitev Union National banke.

Leta 1884. Dne 26. julija. Otvoritev prometa na prvi električni pocestni železnici v Ameriki, zgrajeni v Clevelandu.

Leta 1887: Prva tlakovana cesta v mestu, in sicer z opeko.

Leta 1888: Dne 28. julija. Odkritje spomenika ustanovitelja tega mesta Mosesa Clevelanda.

Leta 1888: Dne 11. decembra. Centralni viaduct dovršen.
Leta 1890: Dne 30. maja. Odkritje Garfieldovega spomenika.

Leta 1892: Dne 12. marca. Prva podružnica javne knjižnice otvorjena.

Leta 1893: Dne 6. februarja. Ustanovitev Trgovske zbornice.

Leta 1894: Prvi avtomobil se je v tem mestu pojavil na cesti. West Cleveland in Brooklyn spojena. Mesto je kupilo Edgewater park. Dne 4. julija: Odkritje vojaškega spomenika na Public Square.

Leta 1896: Od 19. julija do 10. septembra. Razstava stoletnice.

Leta 1897: Bolnišnica sv. Aleša otvorjena.

Leta 1898: Dne 24. marca.

Prvi avtomobil na gazolin, izdelan v Clevelandu — prodan.

Leta 1902: Napejlava prve cevi z naravnim plinom v mesto.

Leta 1905: Imena cest po mestu predrugačena. K mestu so se pridružila prejšnja predmestja Linndale, South Brooklyn, Glenville in Corlett. Mesto je pričelo pobirati pepel in smeti. Pričetek zgradbe okrajnega sodišča.

Leta 1908: Dne 4. marca. Sola v Collinwoodu pogorela, 164 mrtvih. (Med temi žrtvami je bilo tudi mnogo slovenskih otrok). Večtedenska stavka uslužbencev poulične železnice.

Leta 1909: Otvoritev prve brezžične postaje.

Leta 1910: Priklonitev Collinwooda k mestu. Dne 31. avgusta. Prvi polet z aeroplanom.

Leta 1911: Dne 5. januarja. Pričetek gradbe nove mestne hiše.

Leta 1912: Otvoritev prometa na novem Detroit Superior mostu.

Leta 1913: Priklonitev Nottinghama in Newburga k mestu. Dne 1. julija. Novi mestni čarter odobren.

Leta 1915: Dne 16. septembra. Prvi hotel (Forest City House) v Clevelandu zaprl svoja vrata in prenehal poslovati.

Leta 1916: Dne 7. junija. Otvoritev Umetniškega muzeja v Wade Parku.

Leta 1917: Dne 6. aprila. Proglas, da je Amerika stopila v svetovno vojno.

Leta 1918: Cleveland je za 200% nadkrilil kvoto novincev in tekoma 12 mesecev nabral \$176,771,000 v vojne svrhe.

Leta 1920. Javno ljudsko štetje. Cleveland postal peto največje mesto naše Unije.

Leta 1921: Prememba načina mestne vlade ali uprave.

Leta 1922: Otvoritev Mestnega auditorija.

Leta 1923: Dovršena nova poslopja dveh velikih bank in javne knjižnice.

Leta 1924: Brotherhood of Locomotive Engineers (\$5,000,000) vredno poslopje dograjeno.

Leta 1925: Pričetek gradbe Bell Telephone družbe in Terminal stolpa.

Leta 1926: Prva dnevna zračna pošta uvedena.

Leta 1927: Otvoritev \$15,000,000 vredne elektrarne.

Leta 1928: Prememba načina telefoniranja. In \$3,000,000 vredna bolnišnica sv. Luka otvorjena.

Zanimiva klubova seja.

(Piše tretji uradni poročevalec tega kluba.)

Kakor se zatrjuje in govori, je v našem slavem Clevelandu okrog 140 slovenskih društev ter klubov. To število se je pa zadnja sredo, dne 24. oktobra pomnožilo še za en klub, o katerem hočem s temi vrsticami bolj obširno poročati.

Označeni dan je bil na našem St. Clairju obnovljen in oživilen nekdanji Amerikanski-Jugoslovanski-Meščanski Klub, ki ima že dlje časa charter in poslovno pravico od samega tajnika naše države Ohio, potrjeno z uradnim pečatom.

Ko smo na primeren način sprejeli in pozdravili našo velečeno gostinjo in glasbeno umetnico iz Ljubljane, je eden izmed navzočih predlagal, da naj se zaključi seja tozadevnega pripravljalnega odbora, in da naj pričnemo s točkami dnevnega reda nekdanjega velečanimivega kluba, kojega lepo in ritmično ime lahko vidite in čitate gori.

Na podlagi parlamentarnega reda (Roberts Rule), je treba za vsako društvo ali klub vpoštovati posebna pravila in določbe. In tako smo pred vsem in najprvo rešili prvo točko potom volitve odbora.

Med nami je bilo navzočih ravno 16 moških in dve dami. To besedo (dami) rabim vsled tega, ker se je ena izmed njih izrazila, da so v Ljubljani tudi

take rojakinje, katere se lahko naziva za "emancipirane dame." Kaj pomeni "emancipacija" in "dama," vam to lahko najbolj in razločno razloži predsednik našega kluba.

Nikar ne mislite, da smo rabili pri volitvi odbora tega kluba listke ali celo kroglice. Vse se je vršilo po novem, modernem in emancipiranem načinu. Vsak kandidat za ta ali oni odbor je bil izvoljen soglasno. Vprašali smo ga celo, če hoče kak urad sprejeti. Uradnikov kluba imamo ravno toliko, kolikor je ministrov v jugoslovanskem kabinetu, 15; torej je preostal samo en izvršujoči, aktivni in podporni član, pa tudi ta bo izvoljen na prihodnji konvenciji meseca novembra v glavni odbor. Razdelba našega slavnega eksekutivnega, in izvršujočega odbora je sledeča: Predsednik, I. II. podpredsednik, tajnik in zapisnik, blagajnik, vrhovni zdravnik, trije nadzorniki (vsi so slučajno iz Nottinghama), šest časnikarskih uradnih poročevalcev (štirje slovenski in dva za angleščino), Naravno, da ta urad še ni popoln. Na prihodnji konvenciji moramo še izbrati tri porotnike in enega arhivarja, če jih bomo dobili. Koliko znaša plača voditeljev ali uradnikov tega kluba, vam ne morem povedati, kajti o tem ni smo nič ukrepali. Najbrž bo pa prodrl predlog nekoga sobrata, da bo moral sleherni uradnik kluba vsak mesec prispevati toliko in toliko dolarjev v klubovo blagajno za to, ker je uradnik. Čast ni niti v Evropi niti v Ameriki zastoj. Poleg tega se pa ta klub tudi lahko ponaša z imenikom prominentnih častnih članov in članic. Takoj na mestu so bili soglasno izvoljeni sledeči: dva operna pevca iz Ljubljane, ki sta bila navzoča na tej seji poleg teh pa še ga. soproga predsednika Slovenske posojilnice Mrs. Plevnikova.

Iz vsega tega je razvidno, da označeni klub ne bo imel nič aktivnih, oziroma izvršujočih članov, ampak samo uradnike; torej čuda, da ne bi uspeval. V tem uradu imamo: Gorenjce, Dolenjce, Štajerce, Amerikance in enega Dalmatince. Poroštvo za blagajnika, dokler je še samec, je bilo določeno na \$20,000, če se pa kdaj oženi, se isto zniža za polovico. Kako bo naš sobrat blagajnik vodil knjige, ker sploh še nima nobenega denarja na rokah, tega vam ne morem povedati. Govorilo se je tudi, da naj mu klub kupi električni seštevalni stroj in aparat za pisanje (tiskanje) klubovih čekov.

Glede poklicov imamo v našem odboru vse panoge: doktorja, zobozdravnika, odvetnika, dva javna notarja, trgovce, privatnike, bankirja, dva visokosolca, časnikarje, predelavca, grocerja in mesarja, enega trgovca s pohištvo in pogrebnišnika. Slednjega omenjam na tem mestu radi tega, ker bo enkrat imel še posel z nami.

Namesto da bi imeli vsak mesec svojo redno mesečno sejo, bomo imeli običajno redno konvencijo štiri- ali petkrat na mesec. Pravil se ne bo dalo nič tiskati, kajti ista zna vsak član, oziroma uradnik tega kluba že na pamet. Govorilo se je pa o izdajanju svojega lastnega glasila, ki naj bi izhajal po potrebi na poljubnih straneh kar v štirih jezikih: slovenskem, hrvaškem, srbskem in angleškem. Za vsak jezik se bo imenovalo posebnega urednika in upravnika, ki bo imel po smrti večni mir in pokoj. Največ preglednice nam je delalo vprašanje glede zborovalne dvorane. Eni so predlagali, da bi ostali na starem mestu, drugi so bili pa ideje, da bi si omislili svoj lastni klubov dom kje na St. Clairju ali v Gordon parku blizu jezera. Dom bo nekaj krasnega, katerega nam bo zgradila naša znana stavbeniška tvrdka Brata Satkovič.

Pri klubu smo takoj prvi večer organizirali tudi svoj poseben pevski in godbeni odsek. Uniforme in znake za klub se naročijo pri naši domači znani tvrdki K.

Dalje je eden izmed članov predlagal, da bi tekoma zime priredili veliko plesno zabavo v mestnem auditoriju. Ta predlog je pa propadel. Rekli so, da bi priredili piknik na Silvestrov večer ali pa Blažev dan na Surtzovi farmi. Piknike prijati v poletnem času je lahka stvar, toda piknik po zimi, je pa nekaj posebnega. Namesto da bi se zabavali v zeleni naravi, bomo pa imeli veselje v beli naravi; tako tudi glede vročine ne bo mogel noben cenjeni udeleženec piknika "kikat." "Ice cream" za mladino bomo lahko delali kar sproti, ker bo dosti snega in leda na razpolago.

Koliko podpore za bolezen, operacijo, posmrtnino bo dobil vsak član, tega še ne vemo; vse to ima naš sobrat vrhovni zdravnik v oskrbi.

Z velikanskim navdušenjem je bil že proti koncu seje sprejet predlog, da se nabavi štiri boardarje Noetove kapljice za eventualne potrebe naše naših konvencijah in sejah. Če bo pa kandidat Smith zmagal, se bo naročilo tudi par sodov ječmenevega iz Pilzna na Češkem.

Tako je bila ura že 2:30 a. m., ko je bila ta seja že po seji zaključena in sicer neoficijelno. Nekdo je predlagal, da naj bi sejo zaključili v Nottinghamu, kar se je tudi zgodilo.

Nadaljevanje te zanimive seje je trajalo na vogalu Killdeer Ave. in 185. cesti do 4. ure zjutraj. Pri tej priliki je igral glavno ulogo naš velespoštovani sobrat predsednik Primož iz Bohinja s svojim nad vse interesantnim in nad vse globoko zamišljenim govorom. Njegove besede so segale vsakemu izmed navzočih ne le samo do srca, ampak tudi do pljuč in prav do pete, ko smo od obličja v obličje zrlji njegove kretnje in srkali izborno črno kavo iz domače kuhinje.

Že ko se je začelo nekaj zgodnjih pticv oglašati na obširnem vrtu našega cenjenega gostitelja Mr. Plevnika, sva jo najprva venkaj odkurila jaz in naš veleneceni sobrat klubov predsednik Mr. Primož iz Bohinja. Pred hišo na potu do ceste je bilo šest avtomobilov. Kakor nekdanji Martin Krpan, tako je naš korenjaški Primož zagrabil za prvi avtomobil in ga kot igračko dovedel iz dvorišča na drugo stran ceste, enako je bilo tudi z drugim avtomobilom.

Pri tem sem se spomnil na prizor v znani narodni povesti Martin Krpana, ko je nekje na Notranjskem Martin Krpan vzdignil pol voz naložen s solje in konjem vrez s ceste. Da, fi-nega predsednika imamo pri našem klubu; poleg tega je pa tudi izborni basist. Kadar on s pravim glasom povzame svoj "fortissime," takrat celo luč v sobi ugasne. Pravijo, da je bil nekdanji operni pevec Koruza veljak, toda naš klubov predsednik je pa še večji korenjak. Radoveden sem, kaj bo o tej zanimivi klubovi seji pisalo še ostalih pet naših uradnih reporterjev?

Oskrba za ostarele in onesposobljene organizirane delavce.

Federalna vlada in nekatere državne vlade so uvedle pokojnine za svoje ostarele uradnike. Ali starostne pokojnine za potrebne veterane privatnih industrij so uvedene le v šestih državah: Montana, Nevada, Wisconsin, Kentucky, Colorado, Maryland, kakor tudi v teritoriju Alaska. V smislu "Standard Bill" za starostne pokojnine ne ameriški državljani, ki je star 70 let ali več, pa je stanovanje neprestano v državi skozi zadnjih 15 let, je opravičen do take pokojnine, ki dodatno k drugim njegovim mogočim do-

hodkom ne sme presegati skupnega zneska \$1 na dan.

Ze od nekaj časa se vodi splošna agitacija za splošno uvedbo starostnih pokojnin. Dokler se to ne vresniči, že nekatere delavske organizacije poskrbujejo za svoje obnemogle člane, da ne postanejo predmet javnega dobrotelstva. Do sedaj je desetorica "narodnih" in "mednarodnih" unij — Bridge and Structural Iron Workers, Bricklayers, Electrical Workers, Granite Cutters, Printing Pressmen and Assistants, Locomotive Firemen and Engineers, Street Realway Employees, Printers, Locomotive Engineers, Railroad trainmen — uvedla načrt starostnih pokojnin za one člane, ki odgovarjajo gotovim predpisom, kot so starost, unijsko članstvo, telesne ali finančno stanje. Izmed te desetorice unij, pet jih ima svoje domove za ostarele ali obnemogle člane. Ostale je tem članom na izbiro, da-li hočejo pokojnino ali oskrbo v takem domu.

Razumeti unij jih je še mnogo drugih, ki nudijo neke vrste pomoč ostarelim članom. Tako unija kamnolomcev plačuje svojim članom, ki so dosegli starost 60 let in so bili 10 let člani unije \$50, ki se odbijajo od posmrtnine. Unija delavcev na petrolejskih poljih oprošča ostarele člane od plačevanja unijskih članarin, dočim neka druga unija znači članarino na samih 25 centov na mesec. Federalni nastavljenici, kot poštni nastavljenici na železnikah in drugi federalni uslužbenci, vzivajo dobrote federalnega pokojninskega zakona in zato njihove unije so oproščene te skrbi.

Poleg pet obstoječih unijskih domov za ostarele in obnemogle člane je bil nedavno dovršen dom Carpenters' Home blizu Lakeland, Florida. Unija je kupila 1,826 akrov zemlje za \$750,000. Nekih 600 akrov obstoja iz sadovnjakov. Unija pričakuje, da dohodki iz sadovnjakov bodo pokrivali stroške doma. Stavba je na tri nadstropja, stala bo \$875,000 in bo mogla oskrbovati 400 oseb. V projektu je tudi gradnja malih hišic za one stare člane, katerih žene so žive, tako da morejo živeti skupaj. Zgradba bo imela veliko dvorano, knjižnico in druge prostrane prostore. Prilika bo dana za predavanje kinematografske predstave, radio, ribarjenje in čolnarjenje.

Drugi domovi za starce in obnemogle obstojajo iz skromnih bungalov v predmestju Denvera do velikega unijskega doma v Tennessee s 1,800 akrov zemlje.

Jako lep je dom tiskarjev v Colorado Springs, Colo., ki se nahaja na izredno krasni legi blizu mesta. Zgradba in zemljišče stane tri milijone dolarjev. V avgustu, minulega leta je bilo tam 140 stalno bivaajočih starcev in 140 pacientov v bolnici. Dom je bil zgrajen s privatnimi prispevki. Unijski tiskarji širom vse dežele so darovali zaslužek ene ure.

Leta 1927 je 11,269 ostarelih in obnemoglih članov unije dobivalo mirovino. Mirovina sega od \$25 na \$70 na mesec. Unija delavcev na pouličnih železnica daja mesto stalne pokojnine enkratno svoto \$800 članu, ki je dovršil 65. leto. Nekatere dajejo pokojnino tudi ženi, vdovi in drugim odvisnim osebam članov unije. F.L.I.S.

Šole za bolničarke v Združenih državah

Florence Nightingale, angleška "Sestra milosrdnica," je začela gibanje, ki je dovelo do modernega izšolanja bolničark. Za časa Krimske vojne je bila dodeljena vojaški bolnici in v tem svojstvu je izrevalucionala vojaško bolniško postrežbo. Tekom ameriške Civilne vojne je vplivala na organiziranje polnih in taborskih bolniš-

nic. Prve ameriške bolničarke so dovršile svoje šole v Bellevue hospitalu v New Yorku leta 1872. Sedaj vsaka večja bolnišnica v deželi ima tudi svojo šolo za bolničarke.

Po poročilu federalnega prosvetnega urada imamo danes v tej deželi 1,797 bolničarskih šol (nurse training schools), s 77,768 učenkami. Več kot 8,800 jih je pohajalo šole v državi New York, 8,300 v Pennsylvaniji, skoraj 6,000 v Illinoisu, okoli 5,300 v Massachusettsu. Bolničarstvo je že od zdavnaj postalo ženski poklic. Le 549 moških je najti v bolničarskih šolah v 25 državah, in to so večinoma šole, ki so spojene z blaznicami. Le po enega moškega moremo najti za vsak 36 bolničarskih šol v zvezi s splošnimi bolnišnicami in le po enega za vsake tri šole v zvezi z blaznicami.

Število dovršenih učenk bolničarskih šol je bilo leta 1927 18,623, in od teh je bilo le 125 moških.

Doba šolanja je različna, od enega do štirih let. Navadno se zahteva starost 18 let za vstop v šolo. Tudi pogoji predhodne izobrazbe so različni, začenši od dovršitve osemrazredne ljudske šole do diplome srednje šole (high school). V državi New York se zahteva eno ali dve leti srednje šole. Isto se zahteva v Illinoisu, New Jersey in Massachusetts. Težnja pa je po čim večji predhodni izobrazbi.

Prošnje za vstop v šolo sprejema superintendent bolničarske šole. Po zdravniškem pregledu se učenke sprejemajo na dvomesečni poskus. To omogočuje, da more učenka ugotoviti, da-li je res primerna za ta poklic, in da more šola ugotoviti njeno znanje, jakost, sposobnost observacije in vztrajnost. Ako se vidi, da učenke odgovarjajo tem osnovnim zahtevam, morajo podpisati pogodbo za ostalo dobo šole, s katero se obvezujejo, da bodo ubogale predpise bolnišnice in pohajale šolo do konca.

Tečaj učenja vključuje anatomijo, fiziologijo in vse oddelke zdravoslovja. Glavne bolničarke jih podučujejo v obvezovanju ran. Učijo se porodništva in oskrbe blaznih, masaže, pomočništva pri operacijah itd. Po enem letu učenja dijakinja bolničarka je dodeljena oddelku bolnišnice, kjer sprejema nove bolnike iz sprejemajočega oddelka, zabelezuje njihovo stanje, spremlja obiskujočega zdravnika in pazi na predpisano dajanje medicinske Zabeležiti mora najmanjše spremembe v stanju pacienta in v slučaju potrebe poklicati takoj zdravnika in sploh znati v sili, kaj treba storiti, kajti življenje bolnika je dostikrat odvisno od trenutnega čina.

Delovne ure bolničarske učenke-pomočnice so od 8 do 12 ur na dan. Leta 1927 je bilo 954 šol, ki so zahtevale osem ur dela, 293 je zahtevalo 10 in nekatere celo 12 ur dela na dan.

Solnine in plače. Izmed 1,797 šol je le 58 zahtevalo vpisnino od \$25 do \$325 za popolni tečaj. V večini šol stanujejo učenke v "domu," ki je spojen z bolnišnico, nosijo uniforme, ko so v službi, dobivajo hrano, stanovanje in malo odškodnine. Velika je razlika v tej pomožni plači, ki jo učenke dobivajo. V šolah splošnih bolnišnic plačujejo \$100 do \$300. Največje bolnišnice plačujejo pripravnicam do \$300 na leto v drugem in tretjem letniku.

Po končani šoli more izurjena bolničarka (trained nurse) posvetiti se privatni praksi in mora biti pripravljena vsako uro dneva ali noči, da se odzove pozivu. Druge dovršene bolničarke ostanejo v bolnišnicah.

Ako so se jajca pretrdo skuhalo, jih deni pol minute v mrzlo vodo.

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara 1898.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Solventnost aktivnega oddelka znaša 101.03%; solventnost mladinskoga oddelka znaša 144.73%.

Od ustanovitve do 1. sept. 1928, znaša skupna izplačana podpora \$3,369,801.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 6019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
I. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.
II. podpredseda: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2618 W. St. Clair St., Indianapolis, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK, Amer. State Bank Bldg., Cor. Grant & 6th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A., Eveleth, Minn.
LOUIS ZELENKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
FRANK FRANCHI, 5405 National Ave., West Allis, Wis.
MICHAEL HOCHBERG, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio.
MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

FINANČNI ODBOR:

FRANK OPEKA Sr., 26—10th St., North Chicago, Ill.
FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.
JOHN ZULICH, 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.
JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
JOHN MURN, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
MATT BROZENIK, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.
RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkesburg, Pa.
UREDNIK IN UPRAVNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE": IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

URADNO NAZGANILO

Vsem društvom poslujočim s članstvom mladinskoga oddelka — se službeno nazganja, da v slučaju smrti člana ali članice mladinskoga oddelka, je treba mlariškemu listu priložiti tudi krstni list ali kako drugo uradno izkazilo pravilne starosti umrlega člana ali članice.

Do sedaj se takih dokumentov ni zahtevalo, toda okolištine so doprinesle in pokazale, da so take listine neobhodno potrebne, zato se odbor in odbornice društev obvešča, da v bodoče je treba mlariškemu listu člana ali članice mladinskoga oddelka vselej priložiti tudi krstni list ali kako drugo uradno potrdilo v dokaz pravilne in resnične starosti umrlega člana ali članice.

Cenjena društva se prosijo, da to xpoštevajo in se po tem nazganilu ravnaajo.

Za glavni urad K. S. K. Jednote,
Josip Zalar, glavni tajnik.
Joliet, Illinois, 30. oktobra, 1928.

NAZGANILO ASESMENTA
11-28 ZA MESEC NOVEMBER, 1928

Imena umrlih članov in članic.
Zaporedna št. 151.

1133 ANNA STERK — Stara 64 let, članica društva sv. Jožefa, št. 103, Milwaukee, Wis., umrla 20. septembra, 1928. Vzrok smrti: Jeterna bolezen. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 51.

28517 IVO LASINOVICH — Star 31 let, član društva sv. Štefana, št. 215, Toronto, Ontario, Canada, umrl 17. septembra, 1928. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovan za \$250. Pristopil k Jednoti 21. junija, 1927, R. 30.

5972 MARY PERKO — Stara 45 let, članica društva sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa., umrla 11. septembra, 1928. Vzrok smrti: Želodčna in žolčna bolezen. Zavarovana za \$1,000. Pristopila k Jednoti 14. decembra, 1913, R. 40.

9654 ANNA TRATNIK — Stara 35 let, članica društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., umrla 8. septembra, 1928. Vzrok smrti: Operacija. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 6. junija, 1921, R. 28.

210 FRANK PLEŠE — Star 66 let, član društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., umrl 24. septembra, 1928. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 6. avgusta, 1899, R. 48.

1166 LUCIJA MAJERLE — Star 65 let, članica društva sv. Petra, št. 30, Calumet, Mich., umrla 28. septembra, 1928. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 52.

2694 FRANK FIRST — Star 66 let, član društva Friderik

Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., umrl 22. septembra, 1928. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 13. maja, 1901, R. 53.

16884 JOSEPH SNEDEC — Star 37 let, član društva sv. Treh Kraljev, št. 98, Rockdale, Ill., umrl 16. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Smrtno ponesrečen pri delu. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 2. oktobra, 1910, R. 24.

2794 JACOB STRITOF — Star 51 let, član društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., umrl 3. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Pobit od avtomobila. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 3. junija, 1901, R. 38.

561 ANNA NOVAK — Stara 68 let, članica društva sv. Janeza Krstnika, št. 11, Aurora, Ill., umrla 26. septembra, 1928. Vzrok smrti: Vnetje v ušesu in vratu. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 52.

3232 URSULA ZELENKAR — Stara 60 let, članica društva sv. Jožefa, št. 12, Forest City, Pa., umrla 30. septembra, 1928. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 29. maja, 1907, R. 47.

21644 ALOUIS LONČARIĆ — Star 42 let, član društva sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis., umrl 4. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Tvor na možganih. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 7. maja, 1916, R. 30.

24157 FRANK TANCEK — Star 49 let, član društva sv. Jožefa, št. 110, Barberton, O., umrl 12. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovan za \$500. Pristopil k Jednoti 20. avgusta, 1922, R. 43.

24976 FRANK STRUPECK

Star 54 let, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., umrl 13. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Samomor. Zavarovan za \$250. Pristopil k Jednoti 4. novembra, 1923, R. 49.

24551 ANTON GODEC — Star 45 let, član društva sv. Jožefa, št. 146, Cleveland, O., umrl 4. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 4. marca, 1923, R. 40.

5484 AGNES KERCHER — Stara 53 let, članica društva Marije Pomagaj, št. 147, Rankin, Pa., umrla 25. septembra, 1928. Vzrok smrti: Vodenica. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 4. decembra, 1912, R. 41.

11520 ROSE RUTAR — Stara 53 let, članica društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., umrla 8. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Operacija na slepiču. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 23. junija, 1924, R. 49.

17156 MIKO JARSULIĆ — Star 50 let, član društva sv. Petra in Pavla, št. 64, Etna, Pa., umrl 25. septembra, 1928. Vzrok smrti: Črevesni rak. Zavarovan za \$500. Pristopil k Jednoti 10. januarja, 1911, R. 36.

86 LOUISE OBERSTAR — Stara 56 let, članica društva sv. Treh Kraljev, št. 98, Rockdale, Ill., umrla 19. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Obistna bolezen. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 43.

135 ANNA RAMUTA — Stara 66 let, članica društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., umrla 17. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 53.

14085 JERRY STEBLAJ — Star 40 let, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 13, Biwabik, Minn., umrl 17. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Ubit v rudniku. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 17. junija, 1909, R. 26.

9997 JOHN KRAMAR — Star 65 let, član društva sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Ill., umrl 4. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zavarovan za \$1000. Pristopil k Jednoti 19. julija, 1906, R. 53.

807 MARY BRAJAN — Stara 64 let, članica društva sv. Ane, št. 156, Chisholm, Minn., umrla 15. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Obistna bolezen. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 1. januarja, 1901, R. 51.

9441 ANNA DOKMAN — Stara 50 let, članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., umrla 6. septembra, 1928. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 12. decembra, 1920, R. 44.

25791 VITUS STRUS — Star 58 let, član društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., umrl 4. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Jeterna bolezen. Zavarovan za \$250. Pristopil k Jednoti 9. februarja, 1925, R. 55.

27101 JACOB ZIMERMAN — Star 53 let, član društva sv. Jožefa, št. 195, North Bradock, Pa., umrl 12. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$250. Pristopil k Jednoti 11. januarja, 1926, R. 50.

15855 BESSIE KRISTOVICH — Stara 22 let, članica društva sv. Ane, št. 208, Butte, Mont., umrla 21. avgusta, 1928. Vzrok smrti: Tvor na možganih. Za-

varovana za \$1000. Pristopila k Jednoti 11. aprila, 1928, R. 22.

2182 MARIJA ZOBEK — Stara 62 let, članica društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., umrla 5. oktobra, 1928. Vzrok smrti: Diabete. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 17. junija, 1904, R. 49.

Izplačana 70-let starostna podpora.
Zaporedna št. 14.
740 JOSEPH FERLANICH — Član društva sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Ill., dne 16. oktobra, 1928. Izplačalo 70 let starostno podporo v znesku \$557.01.

611 GEORGE KLOBUČAR — Član društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., dne 31. oktobra, 1928. Izplačalo 70 let starostno podporo v znesku \$567.99.

Imena poškodovanih in operiranih članov in članic.
Zaporedna št. 264.
25723 FRANK KUKMAN — Član društva sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., operiran 15. avgusta, 1928. Opravičena do podpore \$100.

15404 MARIE MEDITZ — Članica društva sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., operirana 21. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

18706 JOHN AUČNIK — Član društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., operiran 11. julija, 1928. Opravičeno do podpore \$100.

400 MARY HEGLER — Članica društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., operirana 19. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

137 WALTER SLAK — Član društva sv. Franciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., operiran 6. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

24584 LOUIS MAČAK — Član društva sv. Franciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., operiran 7. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

11540 MAMIE MAJERLE — Članica društva sv. Petra, št. 30, Calumet, Mich., operirana 9. avgusta, 1928. Opravičena do podpore \$100.

4092 ANNA TREMPUS — Članica društva Marije Device, št. 50, Pittsburgh, Pa., operirana 28. avgusta, 1928. Opravičena do podpore \$50.

26845 MARTIN VRLOVŠEK — Član društva sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis., operiran 12. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

24522 FRANK PISHKUR — Član društva sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis., operiran 15. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

12988 MARY PINTAR — Članica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 14. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

2814 JOHANNA BUČAR — Članica društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 15. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

5685 ANTONIJA DELAČ — Članica društva sv. Barbare, št. Pittsburgh, Pa., operirana 5. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

21295 RUDOLPH MAROLD — Član društva sv. Jožefa, št. 103, Milwaukee, Wis., operiran 17. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

11028 KATARINA MLADI-NEJO — Članica društva Mari-

je Čistega Spočetja, št. 104, Pueblo, Colo., operirana 7. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

15159 MARY PETEK — Članica društva sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., operirana 6. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

9857 JENNIE KRAŠOVEC — Članica društva sv. Srca Marije, št. 111, Barberton, O., operirana 9. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

12293 HELENA JANKOVICH — Članica društva sv. Srca Marije, št. 111, Barberton, O., operirana 16. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

5483 ROZINA PLESEC — Članica društva Marije Pomagaj, št. 147, Rankin, Pa., operirana 1. julija, 1928. Opravičena do podpore \$100.

15643 MARY UDOVEC — Članica društva sv. Ane, št. 150, Cleveland, O., operirana 11. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

14476 ROSE RUSS — Članica društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., operirana 14. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

9654 ANNA TRATNIK — Članica društva Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., operirana 30. avgusta, 1928. Opravičena do podpore \$100.

7773 ANGELINE PISHKUR — Članica društva Marije Pomoć Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis., operirana 2. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

11831 MARY BEWITZ — Članica društva Marije Pomoć Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis., operirana 21. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

27787 MIKE HRIBAR — Član društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., operiran 15. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

11152 FRANCES RUTAR — Članica društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., operirana 3. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

11520 ROSE RUTAR — Članica društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., operirana 6. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

12554 MARY HOZIAN — Članica društva sv. Ane, št. 170, Chicago, Ill., poškodovana 11. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$200, za izgubo štirih prstov na levi roki.

2208 ISIDOR STERGAR — Član društva sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., poškodovan 25. avgusta, 1928. Opravičen do podpore \$500, za mrtvoudni nogi.

28944 WILLIAM ROZICH — Član društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., operiran 30. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

26098 JOSEPH HOČEVAR — Član društva sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O., operiran 21. septembra, 1928. Opravičen do podpore \$100.

13313 JANE OBRANOVIC — Članica društva sv. Helene, št. 193, Cleveland, O., operirana 27. septembra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

12577 ALICE LAVRICH — Članica društva sv. Helene, št. 193, Cleveland, O., operirana 11. oktobra, 1928. Opravičena do podpore \$100.

297.

15396 MARY SPEAR — Članica društva sv. Ane, št. 208, Butte, Mont., operirana 22. avgusta, 1928. Opravičena do podpore \$50.

Izplačano onemogla podpora.
Zaporedna št. 265.

1097 MARY ROGAN — Članica društva sv. Franciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., izplačalo \$50.

1525 JOHN MARINCEL — Član društva sv. Franciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., izplačalo \$50.

1503 JOHN SKALA — Član društva sv. Franciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., izplačalo \$50.

13418 MICHAEL RITMANICH — Član društva sv. Petra in Pavla, št. 38, Kansas City, Kans., izplačalo \$50.

944 MARY HENIGMAN — Članica društva sv. Barbare, št. 74, Springfield, Ill., izplačalo \$50.

866 ANTON TRELC — Član društva Marije Vnebovzete, št. 77, Forest City, Pa., izplačalo \$50.

10031 FRANK BOLTE — Član društva sv. Treh Kraljev, št. 98, Rockdale, Ill., izplačalo \$50.

10945 JOHN DOMTROVICH — Član društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačalo \$50.

14406 FRANCES FRANK — Članica društva Kraljica Majnika, št. 194, Canonsburg, Pa., izplačalo \$50.

6738 JOSEPH VERBAJS — Član društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., izplačalo \$50.

15400 ANTON ZIMA — Član društva sv. Jurija, št. 73, To luca, Ill., izplačalo \$50.

3522 THERESA PUHEK — Članica društva Marije Pomagaj, št. 119, Rockdale, Ill., izplačalo \$50.

Josip Zalar, glavni tajnik.

NAZGANILO!

V zalogi imamo lično in fino izdelane ZLATE Jednotne znake. Cena znakov \$1.00 komad. Društva, ki želijo znake, naj pišejo koliko jih hočejo, na kar se jim bo znake poslalo.

Josip Zalar, glavni tajnik.

F. N. Pickett:
Osem let na pragu smrti.

Ko je bil zadnji strel v svetovni vojni izstreljen in so bile armade demobilizirane, je večina ljudi mislila, da je sedaj vse pri kraju. Toda ozemlje, na katerem je štiri leta vojna sama uničevala in pustila, je bilo potreba najprej očistiti in napraviti varno za prebivanje. Dasi je že davno poteklo osem let od početka tega nevarnega dela, vendar bo preteklo še eno leto, predno bo bojno ozemlje Francije in Belgije popolnoma prosto vsakih razstreliv.

Čiščenje bojnega ozemlja so imele prvotno v rokah vlade Francije, Anglije, Belgije in Amerike. Ker pa se je delo nesistematično ter uničevalo po nepotrebnem ljudi in material, zato sem vladam stavil ponudbo, da prevzamem čiščenje sam. Do takrat je bilo okoli 20 smrtnih slučajev vsak dan in Anglije na primer so zbirali granate, šrapnele itd. ter jih odvažali v — morje. Približno istotako so delali Belgijci in Amerikanci.

Angleška vlada je zahtevala, da ji plačam 250,000 takoj, a pozneje še razne obroke, ki so bili tudi zelo visoki. Ker sem

francoskim in angleškim trgovcem lahko dopovedal, koliko je ključ, bakra in medenine vsebujejo ti izstrelki, sem kmalu imel toliko gotovine v rokah, da sem Angležem lahko plačal zahvalnih četr milijona funtov. Do sedaj v osmih letih, sem plačal Angležem že okoli dva milijona funtov, Francozom en milijon funtov in Belgijcem pol milijona.

Moja "fronta" je med Etaples in Boulognom. Municija na tem ozemlju je angleška, francoska, belgijska, ameriška in nekaj nemške, ki je ostala tam po zadnjem umiku.

Na enem samem skupnem skladišču, ki je obsegalo 30 stirijskih milj (približna velikost Londona), je bilo 80,000 ton razne municije to je 160 železnih vlakov po 50 vagonov. Da je bilo za tako ogromno delo treba tisoče delavcev, se samo razume. Zbral se je tu ves Babilon, kajti med tisoči delavci sem imel en tisoč Kitajcev, par sto Zmorcev, Švedov, Poljakov, Portugalcev in drugih. Okoli deset tisoč mož je bilo stalno zaposlenih. V bližini Ypresa, kjer je bilo toliko naplo zakopanih granat, da jih je imela vsaka njiva ali travnik od dva do tri tisoč, smo postavili kar celo mesto barak seveda. Napravili smo ceste, železnice, po kateri smo vozili delavce na delo in prevažali zbrao municijo, elektrarne in prekrbeti je bilo treba vso pokrajino s pitno vodo.

Za vzdrževanje reda sem postavil lastno policijo in sodišče. Prestopki so v splošnem dvojne vrste, male tatvine in oskusi umora. Lažje slučaje obdelava" kar moj asistent, ki e župan, sodnik, ječar, notrari minister in državni pravdnik, vse v eno in isti osebi. Težke prestopke pa sodim sam. Bili so časi, ko sem imel toliko delavcev zaposlenih, da sem zplačal na tedenski plači 30,000 untov. Kmalu po podpisu miru je Franciji primanjkovalo papirnatega denarja. V sporumu z merodajnimi krogi sem akkrat izdajal svoj lasten denar. Na kosčkih papirja je talo: "V dobro za en, pet, deset frankov. F. N. Pickett" in so vsej Franciji se je ta denar sprejemal v plačilo.

Z veliko nevarnostjo je zdrueno izločevanje streliva iz granat in druge vrste municije. Poseben stroj granato razkolje, strelivo se pobere ven in koviia polaga na kupe. Baker, melena in jeklo ima vedno doti kupcev. Kljub nevarnemu delu pa nisem imel v vseh osmih letih več kot 20 smrtnih slučajev.

Pri sebi imam tudi sinčka. Ko je bil pet let star, je nekoč priletel k meni ter mi povedal, da delavci beže na vse strani Škočil sem, da pozvem za vzrok. Močan

Ljube Golobčič:

MLAJ PRI BRATIH

Ne vem, če rasto še kje na slovenski zemlji tako srečni mladi, kot so rasi na goriški v onih dneh: V snežni beloti se je pel v solnce, v vrh obločen v bršljan in rože. Praporci iz domačih barv so iz vetra šumoteli; iz vseh je vstal širok prapor in frfotal v suvanju vetrov kot težka perot... Kot mlad fant je bil, ki sredi vasi zavriska v brezkonno sladko večer...

Ko je zvon odzvonil k Zdravi Mariji in so se zvezde prižigale pri Bogu, tedaj so prihajali iz vseh hiš v sredo sela: fantje, očani, majčice, devotke. Vonj večera so srkali pri mlaj. Na zidje so posedli očani, fantje v rgovile sliv, dekleta v trave.

"Hm," suhali očani iz fajf, "lep je, pa mi smo še lepšega dvignili; bolj slok, upogljiv je bil. Če je zavelo od Benečije, se je upognil kot bi dekle zadelo čeber na glavo, ta je trd kot gaber..."

"Oho," je zažvelo med fanti, "pa povejte, ali je imel vaš mlaj slovensko zastavo, he? Ni je imel, nak, cesarska je visela, he, črna pa žolta."

"Prav, fantje," je miril sivolasec, "mi smo morali nataktni dunajsko, vam pa ni treba. Ko bo vstal Matjaž, naš stari kralj, ne bo več Dunaja, Dunaj se bo sesul v kupé, kamen ne bo ostal na kamenu, za Dunaj bo tedaj Gorica."

Pogledal je v božje luči na nebu, sivi lasje so se mu sipali v gubavo čelo in kot bi šel po Očetove roke, je lovil v noč:

"V Tvoje ime, Oče, ki si v nebesih, naj se zgodi..."

Tedaj je padlo kot kladiovo iz fantov:

"Boter, saj ni Matjaža..."

"Kaj! Ne kolni, mladec; da je Bog v nebesih, verujem, da Matjaž spi v pečevju, verujem. In to ti rečem sivec, ki kleči z eno nogo v grobu: Matjaž se bo vzbudil. Matjaž bo tako naš, da bo hodil za plugom in rezal zemljo. In še tako: pel bo z nami, jokal z nami, molil z nami. Čujem, da se odpirajo vrata tiste gore, pod katero spi."

V oči so mu zrli, v oči, ki so bile ugasle, pa so nocoj oživele.

"Pa kdaj bo, boter?"

"Prerokbe se iztekajo. Pojte, mladci, v tiste dni zapojte eno!"

In že se že izlila pesem pod mlaj. Kot bi vode padale v slapu, so teple besede: Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada...

In potem je prišla še ena pesem, kot bi iz vrta privonjala, iz rož: Bodi zdrava, domovina... Iz deklinskih src se je vzbudila.

Očani so sedeli globoko sklonjeni v kolena; v srcu se jim je majalo iz spomina, lezlo jim je v oči vlažno: "Tako smo peli mi, pa ne bomo nikoli več... E, pa bodo naši sinovi nosili našo pesem, naše ime..."

In matere so tiste večere slo-nale ob slivah in črešnjah in se za roke držale kot otroci. Za-gledale so se v svoje čiste hčere in v njih sladko pesem.

Po vsej Primorski so poglajali mlaji v mesecu maju. In če bi eno leto ne stal mlaj v selu, bi ne bilo za seljane maja ne pomlad kot za moža, ki je vse življenje goreče hodil v nedeljsko cerkev, pa ga nenadno vrže pljučnica na postelj, tisti dan zanj ni bilo nedelje, ni čul zvonov, le neka težka noč je legla nanj...

Ej, na Goriškem mlaj vsako leto vzcvete, se v vrhu zeleno obleče in domač prapor si za-takne za klobuk...

Na Goriškem cvete maj, vr-tovi so polni težkega vonja, da si pijan, če dvakrat srkneš vanj. Trave so zrasle v zelen prt, globlje se grlijo v pomladni ljubezni. V lipah šumi, roji čebel so zašli vanje, utonili v cvetju; z rebri stružijo skržati, še slavec zavrigne nekje iz gr-

movja, hej, večeri na Goriškem, hej, maj na Goriškem...

Pa kje ste sela, da ni iz vas pesmi več? Kje so vaši mladci, vaše devotke, vaši mlaji?

Težka beseda je padla med nje:

"Vaši mlaji so stražnji ognji; v odpor vas budoč, v gnev, v dni, ki jih ne bo več. Pa zdaj ste v novi domovini, slašji od prejšnje, zato stražnje ognje — pogasite..."

"Ljudje, to niso stražnji ognji, to so naše sladke svetinje; ne zdrobite jih, o ljudje!"

"Rekli smo ugasniti!"

V srce so vsekali Primorcu strašno rano: Fantu so ukradli vrisk, dekletu pesem, očana so udarili po srcu, da ne čuti več svojih polj in njiv in sela in žene in dece, klobuk si potisne v oči in gre na tuje:

"Proklel je Bog našo zemljo, stokrat jo je; vržem zrno vanjo, pa požene kamen. In še za kamen me rubijo, naj plačam."

Kje ste, mladci, da so večeri tako žalostni? Kje ste devotke, da njiva ne poje več?

O bratje, o sestre, mene srce boli za vas...

To pomlad pa je nenadno zažvelo po selih: odsepevovod rasto novi mlaji, ne več pnoči se v solnce, nizka kapelica, hišica Marijine, rasto rasto sredi vasi. Te opleto dekleta v bele nester. Fantje vsade dve brezi la šum k Mariji. Tu je poslej njihov mlaj vsak večer.

Solnce je zdrnilo za borovce am v brda še pogleda poslednjikrat; že se lovi večer iz grap se plazil med drevjem, seže v selo in ga zajame od vseh strani. Tedaj udari zvon, njegov crik se razlije kot mrzel curek, pa udari v drugo in tretje, opleje, bolj proseče; zapoje zve, v srce se razlije in prizo-ve solze, spomin zbudi.

In zapoje pri sosedovih in še v tretjem in četrtem selu in še naprej, naprej, brez konca.

Vsa Primorska molí, v Mari-jo sklene roke...

Njive se praznijo.

"Pojdimo, že vabijo..." Pa kdo bo danes vabil? Ličanov hrope, se je ledene vode nalo-kal, ko je bil razgret."

"On? E! Pa zna?"

"O, čedno poje."

In že vro h kapelici. Očani so nocoj brhki kot fantje, klobuk jim leze postrani, še zavrisnili bi, da niso pred Marijo.

"Moliti nam ne branijo Mari-ja je Mati vseh, še najbolj je naša, ker je bila sirotica kot mi."

Matere, mučenice naše sve-te! Gube na obrazu, ki so zrasle iz bridkosti, iz skrbi, so z nocoj v srečo razlile.

Deklice, brhki metuljci, smu-kajo krog vencev, vbadajo va-nje svežih rož. Fantom se oči iskrijo, v pesem jim krožijo ustne.

Ogulinov Tone poklekne tik pred Marijo, sklene roki v molitve. Potem vstane, odpre "Šmarnice" in čita v tiho, sladko noč:

"Če si se zgrudil v lužo, sin, daj roke, da te izvlečem in iz-mijem pred presvetim Sinom. — Če te tepe tvoj brat, stopi pod moj plašč in boš pozabil na krivico. — Pridi, sinko, pridi, hčerka in oče in mati, da dam zdravja vašemu srcu in radosti; da ujamem šibo, ki tepe po vas. Pri meni ste vsi eno sladko de-ta, ki ga ljubim, brez konca lju-bim..."

V solze jih je zbudilo Toni-jevo branje. Koprnili so:

"Marija, vsi gremo k Tebi, na nas, vzemi nas, razgrni plašč, da bo legel čez vse, da ne bo noben zunaj ostal..."

Toni zapre knjigo in zapoje v prošnjo:

"Gospod, usmili se nas!"

Kot podsekani, se zrušijo vsi na kolena in prosijo za njim:

"Gospod, usmili se nas!"

V Marijo so se zazrli, v svojo resladko Mamico, v njene pre-liste oči, iz njih hočejo izpti prošnjo:

"Tolažnica žalostnih, prosí za nas!"

"Kraljica mučencev, prosí za nas!"

"Kraljica miru, prosí za nas!"

"Daj nam miru, miru," se je strlo iz njih, "onemoglim tele-som miru, duši miru..."

In potem je vrela iz src pe-sem kot poslednja molitev: "V lo-lini solz zdihujemo."

"Eia, eia, alala!" je udarilo v pesem seljanov. Tolpa fašistov prihaja mimo.

"Cosa fate?"

"Molimo k Mariji."

"Lažes! Pojete, poje te v barbarskem jeziku. V našem jo zapojte, v našem sladkem!"

"Ne znamo, gospod."

"Ne znate! Hlapci, tolpa ne-umna, ne znate! Reci: Noče-mo! Uporniki! Avanti!"

Težke pesti so sunile v može in fante, težke besede so pada-e: "Maledetti, maledetti!"

Kot bi rasla kapelica nad gro-bom, je tiho in temno v njej Ugasnila je pesem, umrla molit-ve. Marijine oči gledajo iz te-ne. Marijine oči so žalostne, kot bi bile polne solz...

SMRT SLOVENSKEGA MISI-JONARJA NA KITAJSKEM

Te dni je prišla vest, da je v Hankowu nagloma umrl naš ki-tajski misijonar o. Englehard Avbelj. Rojen je bil v Ljublja-ni 16. julija, 1887. V red je stopil 18. septembra, 1902. V mašnika posvečen je bil 30. no-vembra, 1909. Takoj po kon-čanih bogoslovnih študijah je odšel na Kitajsko. Javil se je za apostolski vikarijat. Vzhodni Hupe, kamor je nekaj let pred njim odšel slovenski fran-čiškan o. Baptist Turk. Delo-ral je na raznih krajih s tako gorečnostjo, da je eden njego-vih tovarišev našemu provinci-jalu v Rimu dejal:

"Zavidam provincijo za take-ga misijonarja." Še čisto mlad je bil foranjski vikar ali mi-sijonski dekan. Leta 1920 je postal prefekt in bogoslovni profesor v misijonskem seme-nišču v Wuchangu, malo pozne-je pa ravnatelj centralnega se-menišča v King-Chowu. Ko je bil leta 1923 vzhodno hupejski vikarijat v štiri dele razdeljen in on pridejal vikarijatu v Hankowu, je bil leta 1925 ime-novan za generalnega misijon-skega prokuratorja. Ogronom skrbí, ki so v teh za Kitajsko tako burnih časih ležale na nje-govih ramah, zlasti še zadnjega pol leta, ko je radi odsotnosti apostolskega vikarja vodil cel vikarijat, so ga silno izmučile.

Ze par let je obetal, da pride domov na odhiti. A ko so iz-bruhile znane homatije, je zo-pet in zopet odložil poset domo-vine. Bal se je, da bi mu more-biti med tem ne ušla mučeniška krona, po kateri je naravnost hrepenel.

Vzadnjem pismu, datiranim v Hankowu 15. julija t. l., je sporočil, da pride prihodnje le-to. A Bog ga je nenadoma po-klical v lepo nebeško domovi-no. Oče in mati ta mu umrla z zadnjo željo na ustnicah, da bi ga še enkrat videla. Trije brat-je, med njimi p. Anton, O. F. M., katehet v Mariboru, in dve sestri učiteljici so željno čakali, da se po 18 letih zopet snidejo. A je šel na odhiti k Bogu, za katerega je ves življen in se iz-živel v najlepši moški dobi 41 let. Bodi mu ohranjen blag spomin. R. I. P.

AVGUSTA DANILOVA NAD 40 LET NA ODRU

(Kos razgovora)

Ljubljana. — Gospa Avgusta Danilova je v soboto 20. okto-bra praznovala štiridesetletni ig-ravski jubilej. Prava pravzaprav je to le slovesen spominski dan, kajti v resnici teče že 45. leto njenega igranja. Prvič je na-stopila 24. januarja, 1884 v Po-žigavčevi hčeri in od tedaj je bila pri našem gledališču naj-izrazitejša domača igravka, ki je preživela vse težke dni na-šega starejšega gledališča.

Podpisani sem obiskal gospo Danilovo na njenem domu, ji na kratko čestital k lepemu ju-bileju. Takoj sva se zakram-ljala. Zanimalo me je, kako gleda človek na svojo preteklost in v kaki zvezi je s sedanostjo. Zdelo se mi je, da sem zadel na prave strune, kajti gospa se je v hipu v prijetni domačnosti takoj razgovorila.

"Gospa — selili ste se kot lastovka," sem ji dejal, "odha-jali ste v svet in se zopet vra-čali in veste, da ste samo tu prav doma. Sli ste v Trst, po-tem Ameriko in še enkrat v Ameriko. 'Kakor Damijan v Lepi Vidi,' mi je te dni dejal prijatelj. Kako je to bilo?"

"Naše predvojne gledališke razmere poznate. Kriza za kri-zo. Velikokrat nismo vedeli, kaj bo z nami. Vendar smo vsi živel za tedanje gledališče. Večkrat pa sem imela doma zvečer dovolj rož, a zjutraj dru-žina nič za zajuterk. Najhuje je prišlo v letu 1913. Doma sem imela šest otrok, sama, za-sluzka nič. V tistih hudih ča-sih se me je bil spomnil pokoj-ni R. Arce in mi poslal 100 kron za pomoč in še neki mla-di, za gledališče navdušeni in idealni mož, ki se pa ni izdal de-mojega odhoda v Ameriko. Ti-sti mladi mecen je ostal še do danes vnet za prosep gledali-šča, poznate ga, pomagal mi je, dasi ni bil bogve v kakih do-brih razmerah.

"Prijatelji so mi začeli sve-tovati Ameriko. Peti sem zna-la, igrala bom, sem dejala in pela, pa bo šlo. — In odšla sem s svojim starejšim sinom. Tr-da je šla spočetka — v Ame-riki mora vsak začeti od za-četka. Pa je šlo. Če pomislim na najboljše čase tam, med voj-no — srečna nisem bila, bila sem raztrgana na dvoje. V mislih vedno pri svojih otrocih doma. In ko je bilo vojne ko-nec, mi ni več dalo ostati. Ka-ko je doma, kako mora biti zdaj lepo tam, sem si mislila. Pri-šla sem. Po treh dneh sem bila res že na odru, a nisem našla ljudi, kot sem mislila, da so. Hotela sem igrati, delati, de-igranja in dela, kot bi ga bila želela, nisem prišla. Zato sem spet šla. Topot ne v New York, ampak v Cleveland, Ohio. Os-novala sem zopet slovensko gle-dališče in dramatično šolo in imela uspehe — pa me je spet vzdignilo domov. Dóma hočem spet igrati.

"Ko sem igrala v Pahljači lady Windermere so nekateri ki mislijo, da moram igrati hu-de babe in same Wolfvke, zma-jevali. Toda jaz sem hotela pokazati, da sem se nekaj naučila v svetu in če imam toa-lete, jih tudi hočem pokazati. Kaj znam, hočem pokazati tudi v Čapkovski igri v soboto."

"Dovolite, gospa, prav to-le bi rad vedel. Vi ste še iz tiste starejše dobe, ko smo imeli morda najčistejšo slovensko gledališče, iz dobe realizma, bi dejal. Danes je to gledališče docela izumrlo; mnogo teoreti-ko. Oče in mati ta mu umrla z zadnjo željo na ustnicah, da bi ga še enkrat videla. Trije brat-je, med njimi p. Anton, O. F. M., katehet v Mariboru, in dve sestri učiteljici so željno čakali, da se po 18 letih zopet snidejo. A je šel na odhiti k Bogu, za katerega je ves življen in se iz-živel v najlepši moški dobi 41 let. Bodi mu ohranjen blag spomin. R. I. P.

PREPOVEDAN SMEH

V Stettinu na Nemškem se ne smeš smejati na cesti, sicer prideš lahko v navzkrižje z ob-lastmi. Gospod in gospa Stan-zer sta ravno stopila iz neke tr-govine, ko mu je ona povedala nekaj zabavnega, tako da je go-spod Stanzer bušnil v grozo-vit krohót, nakar je odnekod priletel policaj ter gospoda Stanzerja na mestu obsodil na štiri marke kazni radi kaljenja miru.

To je pa gospoda tako razve-selilo, da se je znova zakrohó-tal, in sicer še nekoliko glas-neje. Policaj je moral čakati, da je gospoda minil smeh ter si obrisal solze, ki so mu pri tem stopile v oči. Moral je policaj-u slediti na komisariat. Tam je policaj kot priča izpovedal, da se je ta gospod tako smejal kakor kostrun, kadar bleketa. Ta opazka pa je gospoda Stan-zerja spravila ponovno v smeh. Zato je bil obsojen na 50 mark. Čisto, da je s tem zasmehoval ob-lasti.

Oče in sin.

Oče se je peljal s sedemlet-nim sinkom v vlaku. Mali pa je bil zelo razposajen. Da bi ga oče ugnal, mu je bliskoma po-tenil klobuk raz glavo, ga skril za hrbtom ter dejal: "Vi-diš, porednež, veter ti je klobuk vzel. Ako boš sedaj priden, pa bom zažvižgal vetru, nakar ti bo klobuk vrnil."

Fant je zijał od začudenja, oče je zažvižgal in klobuk je bil zopet tu. Trenotek nato po-tegne fant klobuk raz glavo, ga vrže skozi okno ter pravi: "Oče, zažvižgajte še enkrat."

Kadar pereš kako oblačilo, rokavice ali kaj drugega iz jelenove kože, prideni vodi ma-lo žlico olivnega olja. Usnje bo tako mehkeje in ne bo raz-pokalo.

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

TA BANKA JE VAŠA BANKA

Denar naložen tukaj Vam pomaga da postanete SAMOSTOJNI, Dokler je naložen pri nas Vam vloga vedno vira.

URADNE URE:

Od delavskih od 9. do 3. v soboto od 9. do 3. in včer od 9. do 3. v sredo od 9. do 12. Za denarna po-siljatel od 6. do 8. pri stranskih vratih, razven srede sredo.

SORODNIKOM IN ZNANECM

od časa do časa gotovo pošljete de-nar in stari kraj; To delo izvršimo Vam točno in zanesljivo

GLAVNI URAD: 6131 St. Clair Ave.

COLLINGSWOODSKA PODRUENICA: 15601 Waterloo Rd.

staro. Nekdaj so nas ljudje razumeli in čutili z nami. Ne vem, kake občutke ima gleda-vec, ko se tudi igravec ne naj-de med zastori, kjer stoji na primer miza z litrom vina, a nad njo mrtvaška glava."

"Čemu si potem niste za pri-daj izbrali Jele v Ekvinociju — tam ste bili na vrhuncu? Ekvinocij bi bila tudi lepa ljudska igra. Čemu igrate 'Macropulo-sa?'"

"Hočem pokazati, kaj znam. Mladost in starost je v igri. Pred uganko vseh čem postavi-ti. V soboto me boste obsodili in morda zapisali: 'Danilovka, pojdi.' Če bom zanič, prav, a jaz hočem še živeti na odru. Ekvinocija bi mi morebiti tudi ne bili dali, vem pa, da mi je Vojnović sam dejal, ko sem go-stovala v Zagrebu, da sem mu Jelo še približala. Tudi v Ame-riki sem mislila nanj in že za-čela prenejariti zadnje de-ja-nje; Amerikanci namreč žalost-nih koncev ne marajo. No v soboto boste sodili..."

Ko sem odhajal proti domu, sem premišljeval, kako se je te korenite domače igravke prijela tudi Amerika; kako se čudno skuša urejati v nji dvoje nasprotij. Vendar sem spoznal, da je ostalo v nji ohranjeno še na-še staro gledališče, njegova do-mača lepota, tudi če sega po tu-jih, eksotičnih cvetih. Zato za-sluzi naše priznanje in hvalež-nost.

F. K. v 'L. S.')

PREPOVEDAN SMEH

V Stettinu na Nemškem se ne smeš smejati na cesti, sicer prideš lahko v navzkrižje z ob-lastmi. Gospod in gospa Stan-zer sta ravno stopila iz neke tr-govine, ko mu je ona povedala nekaj zabavnega, tako da je go-spod Stanzer bušnil v grozo-vit krohót, nakar je odnekod priletel policaj ter gospoda Stanzerja na mestu obsodil na štiri marke kazni radi kaljenja miru.

To je pa gospoda tako razve-selilo, da se je znova zakrohó-tal, in sicer še nekoliko glas-neje. Policaj je moral čakati, da je gospoda minil smeh ter si obrisal solze, ki so mu pri tem stopile v oči. Moral je policaj-u slediti na komisariat. Tam je policaj kot priča izpovedal, da se je ta gospod tako smejal kakor kostrun, kadar bleketa. Ta opazka pa je gospoda Stan-zerja spravila ponovno v smeh. Zato je bil obsojen na 50 mark. Čisto, da je s tem zasmehoval ob-lasti.

Oče in sin.

Oče se je peljal s sedemlet-nim sinkom v vlaku. Mali pa je bil zelo razposajen. Da bi ga oče ugnal, mu je bliskoma po-tenil klobuk raz glavo, ga skril za hrbtom ter dejal: "Vi-diš, porednež, veter ti je klobuk vzel. Ako boš sedaj priden, pa bom zažvižgal vetru, nakar ti bo klobuk vrnil."

Fant je zijał od začudenja, oče je zažvižgal in klobuk je bil zopet tu. Trenotek nato po-tegne fant klobuk raz glavo, ga vrže skozi okno ter pravi: "Oče, zažvižgajte še enkrat."

Kadar pereš kako oblačilo, rokavice ali kaj drugega iz jelenove kože, prideni vodi ma-lo žlico olivnega olja. Usnje bo tako mehkeje in ne bo raz-pokalo.

NOVE SLOVENSKE

VICTOR PLOŠČE

Ravnokar smo zopet dobili nove plošče; ker so pa iste jako zabavne in smešne, jih zelo priporočam!

- 10 PALCEV CENA 75c
- 25-81520 Na pustni torek, smešna — Adria pevci in Hojer Trio
 - 25-81519 Laendler, — Chicago vojaška godba
 - 25-81506 Pištanj polka — Peter Ahačič harmonika in klavir
 - 25-81413 Studentovska pesem — Pevski zbor Adria in Hojer Trio
 - 25-81414 Zgubljena pesem — Pevski zbor Adria in Hojer Trio
 - 25-80331 Domače veselje — Pevski zbor Adria in Hojer Trio
 - 25-80332 Jolietška slovenska polka — Dietzman Bros. orkester
 - 25-80332 Amerikanec na obisku v stari domovini — zbor Adria
 - 25-80333 V krčmi, 1. in II. del — zbor Adria
 - 25-80334 Godni zvok; tramljan — Dietzman Bros. orkester

200 glasnih igel ZASTONJ kdor naroči 4 plošče ali več. V zalogi imamo seveda tudi druge plošče v vseh jezikih.

Se priporočam!

Anton Mervar

IZDELOVATELJ HARMONIK IN TRGOVINA Z MUZIKALIJAMI

6921 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je nemila smrt nagloma utrgala nit življenja našemu ljubljenuemu možu in očetu

John Zupančič

Umrl je 18. oktobra nepričakovano zadet od srčne kapi, ko se je vlegel v posteljo k počitku.

Pokojni je bil rojen dne 3. maja 1878 v vasi Debene pri Mirni peči na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1902. Ustavil se je v Sheboyganu, Wis. in bil eden izmed ustanoviteljev ondotege Samost. katol. društva "Nada", bil je večletni blaginik in tudi še sedaj član. Leta 1911 se je preselil v So. Chicago in si tu ustanovil svoj dom. Spadal je k dr. Vitezi sv. Florijana št. 44 KSKJ in dr. "Napredek" št. 9 HBZ. Bil je tudi član Političnega kluba v 10. wardi in član Carpenter unije, kakor tudi Malt Workers unije.

Pogreb se je vršil 22. okt. s peto sv. mašo zadušnico in po-čiva na katol. St. Mary's pokopališču. Pogreba se je udeležilo veliko članov gori omenjenih društev.

Prav pristočno se zahvaljujemo g. župniku Father Leo Novicki za vse usluge v hiši žalosti, v cerkvi in na pokopališču. Hvala Father Thomas J. Conroyu, nekdanjemu sosedu za izkazano sočutje in tolažbo. Hvala društvu Vitezi sv. Florijana za vse, kar so nam v teh žalostnih trenutkih res kot vitezi storili. Zahvaljujemo se nadalje vsem darovalcem vencev in sicer: Dr. Vit. sv. Florijana št. 44 KSKJ, dr. Napredek št. 9 HBZ, Slo-venkemu političnemu klubu 10. ward, Carpenter Union Local No. 199, družini Laich, družini John Novak, družini Kováčič iz Sheboyganu, Wis., Joe Serpe, Mr. in Mrs. Alois Novak, dru-žini Barbuch, Joe Kováč iz Sheboyganu, družini Louis Smith iz Gary, družini Zugel, družini Maroth, John Shular iz Kansas, družini Perone in našim sosedom.

Zahvaljujemo se nadalje vsem, ki so nam še posebej stali na strani in sicer: Mrs. Price, Mrs. Kráčević, Mr. in Mrs. L. Smith iz Gary, Mrs. Tiringner, Mrs. Laich, Mrs. Vidić, Mrs. Leuk, Mr. in Mrs. Jarkovich, Mr. in Mrs. L. Novak, Mrs. Perome, Thomas in Joe Gornick, družini Kapš iz Gary, Louise Zagar, Slov. Ženski Zvezi št. 16, Mrs. Ema Janc iz Clevelanda, O., ki so nam pomagali ali pa darovali za sv. maše za pokojnika.

Zalujoči ostali:

OUR PAGE

Edited by Stanley P. Zupan Address 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

For the use of English speaking members of K. S. K. J.

Official Notices, Sporting and Social News and Other Features

WAR DECLARED

COMPAN-E-E TEN-SHUN

Orders from headquarters at Waukegan, reading as follows: War being declared, every able-bodied young man of the K. S. K. J. is requested to enlist at an early date as possible in order that a complete satisfactory arrangement may be made for the coming battle. The battle I have reference to is the Second Annual K. S. K. J. Bowling Tournament which is to be held at the Waukegan Recreation Alleys on February 2nd and 3rd, 1929. This affair is going to be a ten-pin battle of the century, and every effort is being made in order to make it 100% successful. The veterans of the last fray remember the splendid time enjoyed in Chicago over the two-day period. To those who showed their marksmanship last year, awards and prizes were given. This year, medals and prizes will also be awarded to the veterans remaining in the lead at the end of the two days barrage.

Companies are expected to organize in all nearby cities and a large number of volunteers is expected to join the ranks of the K. S. K. J. army. Competition is going to be keener than ever for the merit awards certainly will be worth the time and trouble going after them. Waukegan is on its way with a bang and a company of eight or more squads is being organized. Each city is requested to send in its marksmen in as great a number as possible so as to make this a battle royal.

Present plans indicate the starting point as Saturday February 2nd at 1:00 p. m. to 11 p. m. and continuing on Sunday, February 3rd from 10 a. m. to 6 p. m. Following the battle, in order to follow traditions of war, a peace conference is to be held at the Mother of God Hall. The peace pipe and everything else is to be smoked up in general. This conference will be presided over by the Waukegan K. S. K. J. Baseball and Twin-City Booster Clubs. Under their sponsorship this conference is bound to turn out successful so a good time is guaranteed to every guest.

The peace conference will consist of a big dinner, following this a dance will be held. As to how hot this dance is going to be, you can judge for yourself when I say that a special refrigerating system is being installed downstairs (first door to the left as you get to the bottom of the stairs), where the cooling-off supplies are to be stored. (Rather roundabout way of getting at what I really mean to say, but probably you get the drift. But if you don't, an investigation will enlighten you quite a bit, yes, quite a bit.)

Last year's successful tournament was in the hands of Chicago, and they surely showed their courtesy and sportsmanship to every guest. This year we are out to show you our town as it has been and what it will be to you as our guest on February 2nd and 3rd. We mean what we say, we're out to do what we promise and with your cooperation intend to make this a battle that will remain in your memory for some time. Let's get out fellows and boost this affair, it's for our good and especially for the good of the K. S. K. J.

It will show the outsiders our spirit of fraternalism and pride of our nationality. If in unity there is strength we can perform wonders by uniting in this tournament and promoting good-fellowship and good

sportsmanship in the ranks of the K. S. K. J.

Everybody get in the fight now and put some pep into it. We expect at least 40 teams to enter and we're out to get them. Are you with us? Let's go. Organize a company in your city and let the command be: Forward march! to Waukegan.

Faternally yours,
Bowling Fan of Twin-City Booster Club.

THE PARTNERSHIP IDEA

When a member joins a fraternal society, he is likely to feel, as a rule, that he has done his full duty to his family by securing the desired protection, and to the society itself by giving his name and his example as an addition to its membership. The matter too often ends there, the new member thinking that he has done all that should be expected of him, and that the officers and organizers will do the rest. But that is not good business. Of course, the officers and organizers will do everything they can to increase the membership and extend the influence of the Order, that is the reason they are in office. The member, however, should not forget that he is a partner in the organization, and that everything he can do to help it will redound to his personal interest.

It is the partnership idea that is too often lost sight of. The member should not stand by as an onlooker at what others are doing for him and for the common cause; he as well as the society as a whole, for he is one of the partners in the business.

There is no need for him to neglect his business in any way; plenty of opportunities will come without sacrifice of time or effort. All that is necessary is to bear in mind that he is partner in the association, the increase and strengthening of which increases and strengthens his personal interest and the interests of his family.

Cleveland Champs Again.

Championship laurels again fell into the hands of a Cleveland fraternal organization when the Loyalties of Collinwood defeated the Waukegan team by the score of 6 to 4 in an indoor baseball championship tilt played on November 4th at Chicago. Both lodges are branches of the S. N. P. J.

Waukegan's latest Invention.

Organize New Athletic Club.

A meeting of Waukegan and North Chicago Boosters was held on Wednesday, October 24th, 1928, at the Mother of God Hall. The purpose of this meeting was to organize a club which would boost the athletic activities of the young people. From this meeting there was brought out the latest invention for our locality. "The Twin-City Booster Club." This name was suggested by Joe Mozzina, and adopted by everyone present. From the number of members admitted at this first meeting, we can say with assurance that this club is going over big. There are about 75 members at present, but prospects for a hundred new members are in view and we are out to get them. Watch us grow!

The election of officers brought out the following results: Joseph Pustaver, president; Mary Ogrin, vice president; Tillie Dolenc, secretary; Frances Opeka, recording secretary; Anton Mozzina, treasurer; Joe Zorc, publicity chaperone.

The meetings of the club are to be held every second and last Wednesday of the month at 8 p. m. Arrangements are being made so that some type of entertainment will be provided for the members at each meeting, after business matters have been taken care of.

P. C.

WHAT'S THIS?

The Lorainites are preparing to give the K. S. K. J.ers of Lorain and Cleveland a surprise in the form of — which will be given on 18. of November in the Slovenian National Home of Lorain, O.

The Cyril and Methodius lodge is working hard to make this affair a real success. The young folks will present something new in the line of high class entertainment for their friends. Watch the next issue for full particulars!

AFTER ELECTION SOCIAL.

A good place to spend Wednesday evening, November 7th, is in the basement of St. Mary's Church (Collinwood). For an enjoyable evening there is no better place. The Young Ladies' Sodality is sponsoring a social for the benefit of St. Mary's Church. There will be tables for Bridge, "66" and Bunco. Refreshments will be served.

Relax, after election, at the Sodality Social.

Cyril Svete, member of the Cyril and Methodius lodge No. 101 of Lorain, O., is a member of the Notre Dame freshman football team.

Besides being a member of the Cyril and Methodius K. S. K. J. baseball team, Cyril is also well versed in basketball and swimming. We wish Brother Svete all the luck and hope to inform our readers, when the next football season rolls around that our Lorain friend is a member of the Notre Dame varsity team.

PROFESSOR PUPIN

Scientists and men of letters paid their respects and expressed their admiration October 4th to Professor Michael Idvorsky Pupin, who on that day observed the seventieth anniversary of his birth.

Professor Pupin's remarkable autobiography "From Immigrant to Inventor" tells of his splendid rise from a penniless immigrant to a place among the world's most noted scientists. His achievements provide one more glowing example of immigrant contribution to American life. Michael Pupin was born of Serb parents in the village of Idvor, then under the flag of Austria-Hungary, in 1858. From the village school he was sent to one more advanced in a near-by town where he laid the basis for his mathematical and scientific studies, and began to dream of America.

In Prague he saw the advertisement of a steamship line offering steerage transportation to New York for 18 florins. The young student sold his watch, his overcoat, even his books, and took passage. After a long and stormy trip he arrived at Castle Garden with a total capital of five cents in American money. He entered Columbia University from which he was graduated at the age of 24, nine years after the date of his arrival in this country. After studies abroad he became a member of the faculty of Columbia University where he is now professor of electro-mechanics.

He is director of the Phoenix Research Laboratory and was recently president of the American Association for the Advancement of Science. The Herbert prize of the French Academy, the Edison Gold Medal of the Institute of Electrical Engineers, the Gold Medal of the Franklin Institute and the Gold Medal of the Social Science Association, have been his. His inventions, including secondary X-Ray radiation, and his contributions to long distance telephony, have been numerous and of the greatest importance.

Professor Pupin in his autobiography partly explains his great accomplishments when he says that he did not come to America simply to get things, but to bring something of value—"a knowledge and a profound admiration for the best traditions of my race."

A GOOD SECRET NOT TO KEEP

What a title! But that is just what it is. A good secret which must be shouted to all. Every effort is being made by the Special Committee of the Young Ladies Sodality, Chicago, Ill., to make every one happy on November 18th, 1928. We're going to have a "Hard Time Dance."

Note the date in your memory book and don't forget it's going to start at 8 p. m. Welcome, everybody welcome! The best music is on the program! Drinks, and hot dogs etc. for the famished.

Just Us.

STANDING OF THE ST. STEPHEN'S PARISH BOWLING LEAGUE CHICAGO, ILL.

Team	W.	L.	Totals	Ave.
Holy Name Jrs.	7	5	8,675	722.11
Chicago Boosters	7	5	8,636	719.08
Danica	7	5	8,561	713.05
St. Stephen's	6	6	8,598	716.06
St. Mohors	5	7	8,893	741.01
Mod. Wood. of A. 4	8	8	8,257	688.01

Player and Club	G	Total	Average
Zabkar, St. S.	3	545	181.06
Zefran, St. S.	4	470	167.05
Strohen, D.	12	1,931	160.09
Gregorich, CB	12	1,917	159.07
Kosack, HN.	3	473	157.06
Kozjek, St. M.	9	1,409	156.05
Basco, HN.	12	1,851	154.02
Pichman, St. M.	12	1,849	154.08
Palacz, St. S.	12	1,839	153.02
Madic, St. M.	12	1,831	152.05
Bicek, D.	12	1,825	152.08
Perko, HN.	12	1,808	150.06
Gottlieb, St. M.	6	899	149.08
Rovtar, Dan.	9	1,329	147.06
Bogolin, C. B.	12	1,750	145.08
Hraster, St. S.	12	1,745	145.04
Surby, M. W. A.	9	1,302	144.06
Pogljajen, M. W. A.	9	1,299	144.03
Freud, M. W. A.	3	433	144.03
Smyth, C. B.	12	1,710	142.05

High Team Average Series.	Total
St. Mohor's 2,359; St. Stephen's 2,300	
High Single Team Game	Total
St. Mohor's 828; Holy Name 827	
High Individual Average Series.	Total
J. Zabkar 545; L. Pichman 535	
High Individual Single Game	Total
Hraster 211; Madic and Palacz, 208	
J. J. Bogolin, Secretary.	

KAY JAY PARTY

First of Season—A Real Treat.

The Kay Jay Club of Cleveland held its first of a series of private dances last Wednesday at Mervars Hall, headquarters of all the Kay Jay private dances.

Midst the shower of confetti and what it is made of, the Jays entertained a most congenial flock of K. S. K. J.ers and their friends.

Practically every K. S. K. J. social club of Cleveland was represented. A group of peppy Lorainites was also present which all speaks well for Lorain, O.

The Kay Jays will hold their second invitational dance sometime during the latter part of the month. Watch this club!

BASEBALL FANS!

Notice.

A novel of the best baseball pitcher and baseball team of Waukegan is to be presented soon. The story deals with the greatest baseball game that was played a hundred years from now in the Waukegan stadium. The story will be in two or three issues, it all depends on how long it will take to write.

The first chapter will be sent in next week.

Watch for it fans, it's a wow!

WAUKEGAN P. C.

Welcome K. S. K. J.ers.

The Helens are giving a dance Saturday, November 24th at the Slovenian Home on Holmes Avenue, Collinwood.

The girls believe in starting their program early so they will commence festivities at 7:30. Tickets are selling for 35 cents. Buy one and mark the date on your list.

The big baseball blowout for the 1928 K. S. K. J. champs will be held on Saturday, November 10th, at Grdina's Hall, 6021 St. Clair Ave., Cleveland, O.

The dance and entertainment is being sponsored by the local K. S. K. J. lodges of Cleveland. You can procure your tickets from the local secretaries, or at the door on the eve of the dance. Don't miss this!

BABBLES

Gee Dee Wants To Meet The Allentessies; Buys Ticket For Dance.

Gee Dee: "Hello, big shot!" Me: "Hello yourself for a while. By the way, why, why so blue?"

Gee Dee: "Don't ask—just came to town and am aching for a good time." Me: "What has that got to do with me and the high level bridge?"

Just this—you are posted on all the good places to go, and if you go, I go, whether you like it or not. Besides . . .

Why tell you or take you anywhere? You are no painted flower on a fly-trap. And . . .

Ring off for a while, will you? I have been working pretty hard lately—right now, I am eyeing for a good time and will get it if I have to pawn my tooth brush, in the attempt.

Are you asking for a loan? If so . . .

Hold on—be yourself! I only want you to put me wise. You, I believe, can introduce me to a flock of nice kids, and a good time. This all means that I intend to sell a few more wash machines between now and Saturday morning, and then Saturday night—well, I will let YOU suggest.

Well, I'll hold a party for you—or—oh—oh no, I have it! How would you like to meet some nice fellows and . . .

That wouldn't be so bad, but what about the . . .

Girls!—How would you like to add to your list of girl friends, names as, Alice, Honey, Vic, Vera, Mary, Ann, Joe, Valencia, Frances, Lucille, Lois Rose, Amelia, Christine, Lois Rosemarie, etc. The girls are nice, good-looking, sociable, and I know if they ever met you, you would be treated like Lindy. They are blondes, brunettes and reds, so if you promise to be . . .

I didn't ask for a harem, besides if I only CALLED up the girls you mentioned it would mean no malted milks for three months.

Don't worry about your malteds. You can meet all the girls and a lot of their boy friends too, if you buy this orange ticket.

Gee Dee takes ticket and reads. What's this?—"GOOD TIME DANCE given by the Allentessies, Thursday, November 8th, 1928. Grdina's Hall, 6021 St. Clair Avenue. Music by the Arcadian Melody Pilots. Confetti and refreshments. Admission 50 cents."

That sounds good, but that is on a THURSDAY; and not on a Saturday. Well, you are in for a good time—wisen up and pony over fifty cents for that ticket.

O. K., if you say so—but you will have to come up with me. Why not?

(Gee Dee exeunts, ticket in hand, heart a flutter, and a bag full of anticipation).

The Kay Jay officers and committee will meet next Thursday 8 p. m. November 8th at the home of A. Grdina Jr., 15303 Waterloo Rd. It is important that all attend.

SMILE-O-METER

Original & Adapted Doz Kraz

HARVEST MOON

Silvery mellow moonbeams
Golden pumpkins glow
"Golden Slippers" oozing
From the radio.

Grapes go into presses
Wine is coming out
Harvest moon is winking
"Moonshine" no doubt.

Republicans see only two million unemployed, while the Democrats see four million. The Democrats are counting golfers like "Docs" Kosmach and Dohany, and then "Smiles" Zeman, "Jamos" Zefran, "Lefti Joe" Gregorich, O'Greeney, Dolan and then some more.

It's hard to make friends if you are particular. The kind you want are here, all right, but they are particular, too.

A Brooklyn hold-up girl sobbed to attract her victims, but the sob as a preliminary to a hold-up isn't new to husbands.

The way we see it, Al Smith took the halitosis out of the "whispering campaign."

These modern kids may kiss more times than we old-timers did, but they kiss less girl.

It may not be significant, but the era of impudence began about when the old-fashioned razor strop was discarded.

If you argue with a fool, listeners wonder which is which.

The hand that rocks the cradle, now is a hired hand.

A homely girl has one advantage. She can get mad without looking much worse.

The final test of manhood is to wait until friend wife has finished her remarks and then close the door gently instead of slamming it.

Rose o' Chicago: "And what do you do when you have a flat tire?"

"Bailey" Varsck: "Oh, I just give her the roller skates."

The Hills of Pennsylvania. The hills of Pennsylvania, With tapestries are spread, And every prince among them, Wears gold upon his head—I think the King of Kings Himself,

Must smile to see them so,—All standing in imperial robes, To meet His sun's full glow.

The hills of Pennsylvania, Go see them if you can, Learn from them, any Season, To be the more a man. No one can name their magic, Or spell the strength they give, But who has seen them under-stands, How they can help us live.

It may rain and it may pour, but there is always a sunny spot in Cleveland—that is Hill-grove Inn, off Lakeshore Blvd. on Neff R.—"Musical Magpies."

WELCOME

TO DANCE and Frolic given by the Cleveland K. S. K. J. Lodges in honor of the 1928 K. S. K. J. baseball Champions, The Presidents of Cleveland, O.

FANS

ON SATURADAY, Nov. 10th. At Grdina's Hall, 6021 St. Clair Ave. Admission 50c. Music by Haze Trio and alternating with Stan Zupan's and his Jays.

FRIENDS!

Tolminci

ZGODOVINSKI ROMAN
SPISAL IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

"Tebe nisem gospodar! Srca nimaš, samo misel in svoj prav. Pa ti rečem, če bi bil recimo Lučnik na Bači, ki so mu hčer skvarili, ali pa Kavčič na Poljubinju, pa bi njegovo vdovo in sirote premislili, ali pa Kragulj na Modrejcih, ali pa Martin Munihi, ki umira v goriških ječah ali pa tisti Gradnikov Janez in še ta in ta, ki se jim je v nebo vpijoča krivica godila, pa bi se to pomislili, kako se galjoti lažejo pa nas cesarju tožijo, da se upiramo, lej, saj smo prav danes čuli cesarsko grajo, če se niso sami v Tolminu vsega izmislili, da bi nas slepili, pa če bi premislili, da tepejo ženske, jih grdo slačijo, da otroke ubijajo..."

"Vse vem," je vzkliknil tedaj Andrej, razvneto, "še več vem kot ti in bi ti prav povedal, če bi me umeti hotel, pa me nočeš. Pa srce opočiš, da ga nimam. Lej, tu notri je pisano," je potrkal na knjigo, "in sem bral, da je bil neki levit, ki so mu ženo skončali pa jo je na drobne kose razsekali in okoli poslal, da so vstali vsi kakor en mož in pomorili ves Benjaminov rod. Za eno ženo, za eno krivico."

"Glej!" je zavpil Stefan, "to je bilo pa prav tako, kakor če bi se mi vzdignili za Lučnikovo hčer..."

"Le dajte se," je rekel pikro Andrej in rahlo hripavo, spoznavši, da je zinil mimo svojega smotra sebi in svojci želji v napoto, "le vzdignite se! Bomo videli, kdo se bo potegnil za tvoje otroke, kadar vas razčenejo s svojimi vojaki."

Stefan je vstal in dejal: "Danes ni opraviti s teboj." "Zakaj ne?" je vprašal trenutno vsakdanje in mirno Andrej. "Dam ti denarja, kupi si drugega konja. Ali veste kje zanj?"

"Vedel bi že," se je silil v mirnost Stefan. "Zlatoper na Idriji ima mrho, pa mi jo ponuja."

"Kupi," je dejal mirno Andrej. "V Tolminu pa ne hodi." Molčal je nekaj trenutkov, potem pa dejal:

"Saj bi te ne učil tako, če bi srca ne imel. Pa ga imam in vem, da imaš ženo in otroke. Le nič se sicer ne boj, da ne pride tvoj in moj čas, če je v boji misli. Pa še tedaj, ti rečem, ne sili med prve. Nisi sam, nimaš pravice!"

Stefan je sedel molče zopet za mizo. Andrej je postavil na mizo hleb kruha in bokal domačega vina. Mirno sta nato brata kramljala o slabi letini, o novi, strožji prepovedi glede novin in o zadnji Andrejevi globi, ker je kljub tej strožji prepovedi, kakor so rekli v Tolminu, izčistil tako "novino," ko je iztrebil iz senozi nekaj grmov in kup kamenja, obraslega z leskovjem in robido. Omenila sta, da pobirajo v Tolminu desetino zopet v blagu, spomnila sta se šentvitskogorskega fajmoštra Bandela in njegovega brata, ki ima v zakupu dac od vina in mesa in mu neki ne Tolminskem dolgujejo kmetje strašne denarje, pa da celo z vojaštvom grozi in najhujšo rubežnijo.

"Le koga ima, ki mu tako prav pove, koliko živine pokoljemo," se je čudil Andrej; on da dobro ve, kako se tolminski birači branijo Bandelove pobiraške službe in da mora biti kak domačin, kakšen mesar ali živinski prekupec, ki izdaja kmetje...

Počasi si je položil Andrej prst na čelo in dejal mirno: "Saj bi dejal, da drugi biti

ne more. Pa je le greh, če bi ga obdolžil po krivem."

"Koga misliš?" je vprašal Stefan.

"Ugani ga! Z Grahovega je."

"Bog vedi, ne uganem."

"Škoračnikar."

"Križani Bog! Ta? Saj utesne biti res. Saj je res," je vzklikal živo Stefan. Andrej ga je miril, da je pač le njegova sodba taka.

Četrte ure pozneje se je Stefan poslovil. Andrej ga je pospremil na konec laz pred hišo in se nato vrnil. Ko je stopil v hišo, je našel v njej človeka, ki je medtem vstopil. Bil je Peter Duša. Čul je prej Andreja v pogovoru z bratom, pa ni hotel vstopiti, ker ni vedel, kdo je v hiši. Da je storil prav, je pritril Andrej in povedal svojega bratovskega občutja pomisleke glede Stefana. Duša ni ne ugovarjal ne pritril. Moža sta sedla za mizo. Prej pa je Andrej še šel ven in s podpahom zaprl vrata. Ko se je vrnil, je velel Duši, naj si odreže kruha. Duša je poslušal. Nato pa je segel k sebi in izvlekel popisan list.

"Pritožba na cesarja," je dejal. "Njih več so tako hoteli, pomagalo seveda ne bo nič."

"Kakor je pod božjo mislijo," je zamrmral motno sam zase Andrej Laharnar. Duša je pričel brati.

Stefan Laharnar pa se je spuščal tisti čas po griču navzdol. Mračilo se je že; v mehko, hladno modrino pokopano je ležalo dolinsko polje ob bregih Idrije in Soče v onem kotlu, kjer se reki stekata v eno in ričete potem čudovito globoko in ozko skozi kamen do Podseli. Laharnar je lomil deloma kar po sredi gošče navzdol in prišel na domače senozi in rufe prav, ko je zazvonilo večer na Idriji. Snel je široki klobuk. Hotel je moliti, pa mu ni dalo A nekakšna milina mu je vendar obšla srce. Zarja je gorela, z leve in desne je brnela pesem črnih murnov, glas zvona je valoval iz doline in jekal od daleč onstran spod pečin pod Vrti. Otroci tostran so pravili, da je tam gori jama v peklu. Misel na to pečino je zbudila v Stefanu misel na otroke.

Ze tolikokrat so vprašali, kdo zveni tam gori. "Izgubljene duše," je odgovarjal. Pa kako dolgo bo zvonila, so hoteli vedeti. "Še sto let," je povedal. "Ali je sto let kajti?" je vprašala mala Terezika in dvignila vse prste na roki. Tako je je zdaj videl Stefan v duhu, pa se je spomnil Lučnikove v Bači in še drugih.

Odkril se je bil. Namesto pa da bi se bil prekrizal, je zaklel. Ljube je rastla tiste dni iz bolne ljubezni in iz strahu za nedolžne v tisoč srih na Tolminskem ena strast, ena bolečina. Iz molitve se je trgala misel v kletev, misel na nož, ki ga bo treba nabrusiti. Baški Lučnik je mislil in trpel takisto le, kadar je bil pijan. Bili so, ki so trezno premišljali žalostno reč, kadarkoli so stali za brusom s sekiro, krivačem ali renčelico, s koso pod kladivom, s srpom pod oslo. Bili so, ki so zjutraj vstajali na tlako in niso vedeli, ali ne bodo legli zvečer spat s krvavimi rokami, bili so — in teh je bilo največ — ki so zjutraj vsak dan molili, naj jih Bog obvaruje najhujšega, da ne bi ubijali tisti dan. Najtežje je trpel Andrej Laharnar. Zato, ker je iskal najgloblje; tudi našel. Da smo pod božjo mislijo, pod večno namembjo! Ta-

kisto je učil prijatelj ubogega tlačana fajmoštra Murovec v Melch. Le da so njega celo otroci umeli, Andreja Laharnarja pa niti njegov brat ne...

Otroci.

Gregor Kobal je bil krčmar v Podseli. Bil je že nekaj let vdovec. Rajnico, ki je bila hči Matije Juga s Sel, je snubil tudi mladi Kragulj iz Modreje.

Ko je vzela Gregorja, se mož ni ženil več. Kobal ni bil mehak človek, žena ni imela dobrega pri njem. Kakor knežanskega Golja ali starega Kragulja z Modreje so bili pri zadnjem kmetijskem upiranju obsodili komisariji tudi Kobala na znatno kazen. Imeli so ga v Tolminu zapisanega med onimi nevarnimi "jogri tolminske pravice." Kobal je pretrpel kazen, pa si znal pomagati. Pustil je krčmo na Slapu, kjer se je rodil, mlajšemu bratu in se neselil v Podseli. Po rajni ženi je imel Gregor sina in hčer. Grofovski iz Tolmina so mu bili povozili sina. Zgodilo se je morda po nesreči, oče je verjel, da so ga nalašč. Zmeli so otroku nogo v stopalu, da je ostalo dete hromo in se kosti nikakor niso hotele dobro zaceiliti.

Nesrečni Vrbčanek je bil zato neskončno prirastel očetu na srce. Za leto mlajša njegova sestra Mičica je dnevno tožila stari materi, da bi bila tudi ona rada hroma, ker bi jo tako oče bolj maral. Gospodarsko Kobalu ni šlo slabo. Točil je vozniškom in tovarnikom od Gorice na Tolminsko in Bolško, dajal priprepe v klanec navzdol proti Ročinju in Doblarju in navzgor proti Ušniku. Imel je tudi lastno kovačico, ki mu jo je oskrboval kovač Jurij Savli.

Leto se je nagibalo že v prvo jesen. Bilo je deževnega in neprijetno hladnega večera. Podseli v strugi je šumela narastla voda, ki pa je bila že začela upadati in je to kazalo, da v planinah ne dežuje več, temveč sneži. Tedaj je privozil od ročinjske strani tršast in nizek vozniš krivih nog in sirov. Ob lastno se je javil že od daleč s sirovo kletvijo in gnusno kvantito. Kovač Savli je vedel, kde prihaja, še preden se je voz približal po klanec okoli ovinka.

"Tolminski birač ni, saj vozi. Škoračnikar pač z Grahovega." Bil je res Grahovčan Andrej Golja, prekupec z živino, mešetar in skrit tihotapec, sirovež, bahač in nasilnež, pijanec in babjak, strah kmetov in mirnih biračev. Zaradi krivih nog se ga je bilo prišlo ime Škoračnikar. Kdor je mogel, se mu je ognil, ko je bil pijan. Pravili so o njem, da je svojo lastno ženo zadavil.

Obroč na prednjem kolesu pri vozu mu je bil počil pod klancem. Zato je preklinjal kovače, kolarje in železo. Savli je ogledal škodo in našel, da bo mogel v dobri uri škodo popraviti. Golja se je ustil, da bo plačal kakor cesar, a delo naj izda in naj bo trdno in ne kolo kakor z nitjo povezano. Kovač se je lotil dela. Škoračnikar je odracal v krčmo k Kobalu.

V krčmi je sedel krčmar Gregor z Antonom Božičem, trgovcem iz Podmelca. Trideset goldinarjev je dolgoval Tone v Tolminu pa ga niso hoteli več čakati. Zato se je bil napravil v Gorico k neki stari teti, o kateri so govorili, da ima denar. Pa je bila reč taka, da Tone ni dobro vedel, ali tista teta sploh še živi ne kje. S tihim upanjem, da bi utegnil dobiti denar pri Kobalu, je bil vstopil in povedal, da je govoril že z domačim fajmoštom Murovcem, kateremu ključari in opravlja

cerkovni posel, da bi mu bil fajmošter rad posodil, pa sirota sam nič ne premore, ker vse sproti izda. Kobal mu ni mogel pomagati. Dejal je, da je pač povsod trda za denar. Tedaj je vstopil Škoračnikar.

"Tegale vprašaj," je dejal tiho Kobal Tonetu, "ta ima. Ne bo ti treba hoditi v Gorico."

Božič je zmajal z glavo in dejal:

(Dolje prihodnja!)

GA. LOVŠETOVA POJE SLOVENSKI MLADINI V CLEVELANDU

V soboto 10. novembra, ob tretji uri popoldne, v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clairju, bo zopet koncert in to pot za našo mladino, za naše matere in za vse one, ki še niso slišali naše umetnice in tudi za one, ki bi jo še radi slišali. Ga. Lovšetova je izbrala poseben program za naše malčke, za naše šolarčke, za deklice in fante, ki že silijo v višje šole. Program je tako izbran, da bo čutila otroška duša, a vsak Slovenec ali Slovenka občutil še bolj, kot bi pela odraslim ljudem.

Ona je baš umetnica, ko doprinaša otroške pesmi. Saj smo jo slišali v pesmi: "Ciciban-Cicifuj," pa nas je pesem zbudila in prerodila ter šla preko srca kot veliki spomini otroške dobe. Ona pozna materinsko ljubezen, zato jo tudi lahko tolmači; ona pozna otroško dušo, zato ji tudi lahko poje, da jo razume sleherni otroček.

Matere in očetje, učitelji in učiteljice, ne pozabite ta dan. Napolnite auditorij Slovenskega Narodnega Doma do zadnjega sedeža. Vstopnina za vsakega otroka je samo 10 centov do 16. leta, odrasli plačajo po 50 centov. To je prilika, katero ne sme prezreti nobena mati in oče. Koncert se je napravilo namenoma na soboto popoldne, ko so vsi otroci prosti šole, ko pridejo očetje iz dela, ko ima mati čas, da stopi z otrokom h koncertu.

SPORED:

- 1—Pavčič: Mehurčki
- 2—Pavčič: Uspavanka
- 3—Nedved: Pogled v nedolžno oko.
- 4—Dev: Mak.
- 5—Nedved: Na tujih tleh
- 6—Zorman: Brezi
- 7—Foerster: Minkina arija iz opere "Gorenjski Slavček"
- 8—Sattner: Ave Maria iz oratorija "Marijino Vnebovzetje"
- 9—Sattner: Aleluja iz oratorija "Marijino Vnebovzetje"
- 10—Narodne:
- 10—Tam kjer beli so snežniki
- 11—Tiha luna
- 12—Kukavica
- 13—Lipa zelenela je
- 14—Po jezeru
- 15—Bosansko kolo
- 16—V dolinci prijetni

Vstopnina za otroke je 10c; za odrasle 50c. Pričetek ob 3. uri popoldne. Spremlja Mr. Ivan Zorman.

Slaba usta?

Če imate slaba usta, rabite Severov Antiseptol za izpiranje za hrupno grlo in prehlad, ga redno grgajte, to zdravilo neresetvito vam uniči kili, prehlada ter vam dala prijetno dihanje (sapo) v lekarnah 50c.

SEVER'S ANTISEPTOL

DOMAČA ZDRAVILA.

V zalogi imam jedilne dišave, Knapovo ječmenovo kavo in importirana zdravila, katera priporoča msgr. Knapj v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

MATH PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Slov. pogrebnik in licenzirani embalmer v Newburghu

LOUIS L. FERFOLIA

3515 East 81st Street Telephone: Broadway 2520
se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

ITALIJANSKE HARMONIKE

Mi izdelujemo in importiramo vseh vrst na 1 (en) in 2 (dva) ročno delane Italijanske harmonike

sveta. Deset letno jamstvo. Naša cena je nižja od vseh drugih izdelovalcev. Brezplačni pouk na harmonike našim kupcem. Pišite po brezplačni katalog.

RUATTA SERENELLI & CO.
1014 Blue Island Ave. Dept. 17, Chicago, Ill.

Odhod parnikov

Iz New Yorka bodo glavni parniki v prihodnjih treh mesecih odhajali v sledečem redu:

6. novembra, Saturnia, Trst.
10. novembra, Hamburg, Hamburg.
13. novembra, President Wilson, Trst.
14. novembra, Aquitania, Cherbourg.
16. novembra, Berlin, Bremen.
17. novembra, Ile de France, Havre.
17. novembra, Majestic, Cherbourg.
17. novembra, Rotterdam, Boulogne.
21. novembra, Berengaria, Cherbourg.
21. novembra, Albert Ballin, Hamburg.
24. novembra, Olympic, Cherbourg.
28. novembra, Colunabus, Bremen.

1. DECEMBRA, PARIS (NAŠE BOŽIČNO SKUPNO POTOVANJE), HAVRE.

1. decembra, Vulcania, Trst.
1. decembra, New York, Hamburg.
5. decembra, Cherbourg.
8. decembra, Majestic, Cherbourg.
8. decembra, Ile de France, Havre.
11. decembra, Saturnia, Trst.
11. decembra, Berlin, Bremen.
11. decembra, Deutschland, Hamburg.
14. decembra, Berengaria, Cherbourg.
18. decembra, Paris, Havre.
19. decembra, Hamburg, Hamburg.
27. decembra, President Wilson, Trst.
29. decembra, Majestic, Cherbourg.
4. januarja, Berengaria, Cherbourg.
12. januarja, Ile de France, Havre.
19. januarja, Vulcania, Trst.
26. januarja, Paris, Havre.

Za cene vožnje na različnih parnikih, glede potovalnih listov in drugih potovalnih zadev pišite po poštanski na spodaj navedeni naslov.

OBRNITE SE NA NASO BANKO TUDI

KADAR pošiljate denar v stari kraj; naše cene so med najnižjimi. KADAR želite dobiti denar iz starega kraja, KADAR želite dobiti kakšno osebo iz starega kraja, KADAR rabite pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali ako imate kak drug posel s stari krajem.

Tudi ne pozabite, da naša banka obrestuje denarne vloge po 4 1/2 %.

PRUDENTIAL BANK

(Zakrajšek & Češark)

455 West 42nd St.

NEW YORK, N. Y.

Lepe tiskovine

za vaša društva, za trgovce, posameznike, za vsakovrstne prireditve dobite vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski unijski tiskarni v Zjed. državah, kjer dobite ob vsakem času za naseljivo in

točno postrežbo

Se priporočamo društvom, rojakom, trgovcem za vse prilike. Prevzamemo največja kot najmanjša dela.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

ZASTAVE, BANDERA, REGALIJE IN ZLATE ZNAKE

za društva ter članke K. S. K. J. izdeluje
EMIL BACHMAN
1845 So. Ridgeway Ave. Chicago, Ill.
Pišite po cenik!

VREDNOSTNI KUPON

kateriga dobite v vsakem zavoju

TRINERJEVEGA GRENKEGA VINA

vam omogoči, da to izvrstno želodčno toniko kupite res po nizki ceni. Za vsakih 6 kuponov dobite zelo koristen predmet. Trinerjevo grenko vino se prodaja v vseh pekarnah. Ni boljše sredstva, da obdržite vaš želodec v pravem redu. Brezplačni vzorec, samo enega za vsako družino, dobite od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime

Naslov

Mesto

MRS. ANTONIJA RIFFEL,

slovenska babica

522 N. Broadway JOLIET, ILL.

Telefon: 2380-J

NOVE SLOVENSKE

COLUMBIA PLOŠČE

Ravnokar smo zopet dobili nove plošče tega izdelka za petje in ples!

10 PALCEV CENA 75c

- 25094 F Fantje po polji gredo—duet Mary Udovich in J. Lausche
Soča voda—duet Mary Udovich in J. Lausche
25091 F Vsi verni kristjani (božična)—Anton Subelj
Oj, pastirčki, božji ljubljani (božična) Anton Subelj
25093 F Moja Francka, polka—Louis Spehke in sin.
Potepuh, valček, na harmonike.
Razne druge najnovejše in najboljše plošče:
25089 F Kje je moj mili dom?—Anton Subelj
Moja ljubica (narodna)—Anton Subelj
25090 F Zaspancek—Anton Subelj
Mieglja v jezeru—Anton Subelj
25087 F Tiha luna—Pevski zbor Jadran
Rojakom—Pevski zbor Jadran
25088 F Pozdrav—Pevski zbor Jadran
Takrat v starih dneh—Pevski zbor Jadran

200 glasnih igel zastoni, kdor naroči 4 plošče ali več. V zalogi imamo tudi vse druge plošče v raznih jezikih. Se priporočam!

Anton Mervar

IZDELOVATELJ HARMONIK IN TRGOVINA
Z MUZIKALIJAMI

6921 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

Pred ognjem in tatovi

se naše varnostne škrinje vedno varne. V njih lahko hranite vse svoje vrednostne papirje, zavarovalne police, zemljiške prepise, bonde in sploh vse, kar je vredno hraniti. Iste so vam vedno dostopne med uradnimi urami od 9. dop. do 3. pop. proti mali najemninzi za \$3 na leto. Ključne hranite vi, tako da brez vašega ključa škrinje nikdo ne more odpreti.

Tudi so vam na razpolago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenja in vmešavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali

pa odstrižete obrestne kupone na svojih bonjih. Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posvetovanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kojih obrestna mera je višja od navadnih vlog in kojih varnost vam ne bo nikdar delala skrbi. V vseh denarnih zadevah obrnite se z zaupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot \$740.000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON ST.

JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir

Joseph Dunda, pomoč. kasir

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

ALI POŠILJATE DENAR V EVROPO?

Če je temu tako, potem se vam izplača, da pridete v našo banko. Mi posluujemo z banko že eno in sedemdeset let; v tem času smo

dajali vedno prednost pri pošiljanju denarja v razna evropska mesta.

Vsled naših obširnih in ugodnih zvez z različnimi denarnimi zavodi v Evropi, boste lahko pri nas dobili vedno najnižje cene pri pošiljanju denarja v stari kraj. Pridite torej k nam!

Najstarejša in največja banka v Jolietu.

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

F. KERŽE,
1142 Dallas Rd. N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvom:

Kadar naročate zastave, regalijske in druge, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene. Nacrti in vzorci ZASTONJ!